Omgevingsdienst Utrecht

www.odu.nl

Programmabegroting 2027 inclusief Kadernota 2027

Algemeen Bestuur

Vastgesteld 10 juli 2026

Inhoud

Voorwoord 2
1 Inleiding 3
DEEL 1 BELEIDSBEGROTING 4
2 Programmaplan 5
3 Verplichte paragrafen 22
DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING 28
4 Overzicht van baten en lasten en toelichting 29
5 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting 33
BIJLAGEN 35

Voorwoord

Beste Lezer,

Voor u ligt de Programmabegroting 2027 van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). In deze begroting zijn tevens de beleidsuitgangspunten opgenomen die normaliter in een afzonderlijke kadernota worden aangeboden. Daarmee ligt er één integraal document voor waarin zowel de financiële als de inhoudelijke koers voor 2027 is vastgelegd.

Per 1 januari 2026 is de ODU van start gegaan als opvolger van de ODRU en de RUD Utrecht die zijn samengevoegd tot één organisatie. Met deze samenvoeging is een robuuste omgevingsdienst ontstaan die werkzaam is voor de gehele provincie Utrecht, in opdracht van de provincie en de deelnemende gemeenten. De vorming van de ODU is geen doel op zich geweest, maar een noodzakelijke stap om de kwaliteit, continuïteit en toekomstbestendigheid van onze dienstverlening te versterken.

De eerste twee jaren staan in het teken van de overgang van samenvoeging naar fundament. In 2026 is veel tijd en energie geïnvesteerd in het samenbrengen van mensen, systemen, werkwijzen en cultuur. Het leggen van een stevig organisatorisch en financieel fundament was daarbij de eerste prioriteit. Tegelijkertijd zijn wij onze maatschappelijke opdracht onverminderd blijven uitvoeren.

De nieuwe omgevingsdienst moet er één zijn die de belangrijke vraagstukken en uitdagingen van vandaag én de toekomst samen met zijn deelnemers het hoofd kan bieden. Waar het toezicht en handhaving betreft, de basis van onze dienstverlening, opereert de ODU onafhankelijk, deskundig en effectief. Waar het gaat om advies, beleidsondersteuning en ontwikkeling, doen wij dat in nauwe samenwerking met onze deelnemers. Zo dragen wij bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de gehele provincie Utrecht.

In 2027 willen wij de blik nadrukkelijker weer meer naar buiten richten en stappen zetten in de doorontwikkeling van de organisatie. Dat betekent: verder professionaliseren, investeren in kwaliteit en innovatie, en inspelen op maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, circulaire economie, milieucriminaliteit en natuur- en milieubescherming. Tegelijkertijd zijn er nog open eindjes vanuit de samenvoeging van de twee diensten die zorgvuldig moeten worden afgerond om het proces goed en volledig af te ronden.

Met deze programmabegroting wordt richting gegeven aan het komende jaar en bieden wij helderheid over onze ambities, prioriteiten en financiële kaders. Wij hebben oog voor de financiële budgettaire uitdagingen waar onze opdrachtgevers mee te maken hebben. Wij zien uit naar de verdere samenwerking met onze deelnemers bij het realiseren van onze gezamenlijke opgaven.

Hugo Jungen
Algemeen directeur

1 Inleiding

De Omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU) is per 1 januari 2026 formeel van start gegaan met de taakuitvoering die tot en met 2025 door de RUD Utrecht en ODRU werd uitgevoerd. Daarmee is een belangrijke stap gezet in het versterken en bundelen van de milieutaakuitvoering in de provincie Utrecht. De ODU werkt voor alle gemeenten en de provincie in de provincie Utrecht aan de missie:

"Een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht; nu en in de toekomst."

De begroting 2027 vormt het financiële en beleidsmatige kader voor het tweede jaar na oprichting van de ODU en markeert een wezenlijke overgang in de ontwikkeling van de organisatie. Waar de jaren 2025 en 2026 in het teken stonden van samenvoeging, harmonisatie en het creëren van organisatorische stabiliteit, is 2027 een richtinggevend jaar: het jaar waarin de ODU vanuit een geconsolideerd fundament expliciete keuzes maakt die bepalend zijn voor de ontwikkeling naar de omgevingsdienst van de toekomst.

Hoewel 2027 geen jaar is van majeure beleidsintensiveringen of taakuitbreidingen, is het nadrukkelijk ook geen beleidsarm jaar. Juist in deze fase is het noodzakelijk om richting te geven aan de ontwikkeling van de ODU, ten aanzien van landelijke ontwikkelingen, regionale opdrachten, sturing op kwaliteit en maatschappelijke effecten en de inzet van financiële en personele middelen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Inleiding geeft het vertrekpunt voor deze begroting weer.

In DEEL 1 BELEIDSBEGROTING worden in hoofdstuk 2 'de prioriteiten beschreven en de uitgangspunten van de begroting. De voor ODU van toepassing zijnde 'Verplichte paragrafen': 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing', 'Financiering' en 'Bedrijfsvoering' zijn opgenomen in hoofdstuk 4.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING bevat in hoofdstuk 5 een Overzicht van baten en lasten en toelichting daarop en in hoofdstuk 6 de Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting daarop.

In de BIJLAGEN is achtereenvolgens opgenomen: Bijlage 1 Structurele en incidentele baten en lasten, Bijlage 2 Overzicht van baten en lasten per taakveld, Bijlage 3 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer, Bijlage 4 Meerjarenraming, Bijlage 5 Specificatie baten en lasten per kostensoort en Bijlage 5 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen.

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING

2 Programmaplan

Om richting te geven aan de begroting voor 2027 worden in dit hoofdstuk de uitgangspunten toegelicht die als leidraad dienen voor de inrichting en uitvoering van deze begroting. In paragraaf 2.1 worden de 'Beleidsuitgangspunten' beschreven, gevolgd door paragraaf 2.2 met de 'Financiële kaders'.

2.1 Beleidsuitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2027 bevindt de ODU zich in het begin van het tweede bestaansjaar. Dit moment markeert het einde van het transitiejaar waarin als één organisatie is gewerkt aan een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht. 2026 was een overgangsjaar waarin de samenvoegingsresten van de fusie zijn aangepakt en gestart is met de bouw van een stevig fundament. Hiermee is de eerste stap gezet in realisatie van de gestelde ambitie op de lange termijn: een robuuste, betrouwbare en toekomstbestendige omgevingsdienst.

De ODU kiest in 2027 expliciet voor een meerjarige ontwikkellogica als leidend principe voor sturing en prioritering. Daarbij wordt vastgelegd welke randvoorwaarden uiterlijk in 2026 gerealiseerd moeten zijn om een stabiele en kwalitatief betrouwbare uitvoering te waarborgen, welke onderwerpen in 2027 inhoudelijke verdieping en concrete besluitvorming vergen, en welke ontwikkelingen pas in de daaropvolgende jaren aan de orde zijn. Deze keuze voorkomt versnippering, dwingt tot focus en biedt medewerkers en deelnemers duidelijkheid over tempo, ambitie en fasering.

De strategische koers voor 2027 is daarmee gericht op het combineren van bestuurlijke en operationele rust met doelgerichte vernieuwing. De ODU kiest ervoor om vernieuwing uitsluitend door te voeren waar deze aantoonbaar bijdraagt aan kwaliteit, uitvoerbaarheid en maatschappelijke impact. Zo wordt de uitvoering structureel versterkt en wordt tegelijkertijd, in beheerst tempo, toegewerkt naar een toekomstbestendige omgevingsdienst. Dit doet de ODU langs de sporen mens, inhoud en resultaat.

2.1.1 De mens: versterken van vakmanschap, eigenaarschap en leiderschap

Mensen vormen het hart van de ODU. Ieder mens beschikt over unieke kwaliteiten. De kwaliteit en betrouwbaarheid van de ODU worden in hoge mate bepaald door de professionaliteit, betrokkenheid en deskundigheid van haar medewerkers. In 2027 kiest de ODU er nadrukkelijk voor om vakmanschap en professionele verantwoordelijkheid van medewerkers expliciet leidend te maken in de uitvoering, sturing en beoordeling van het werk. Dit betekent dat inhoudelijke kwaliteit, deskundig oordeel en naleving van professionele standaarden centraal staan bij prioritering, besluitvorming en verantwoording. In 2027 wordt verder gebouwd aan één herkenbare organisatie-identiteit waarin gedeelde waarden, professioneel handelen en onderlinge verbondenheid centraal staan. Diversiteit vormt daarbij een kracht, mits zij wordt verbonden in een gezamenlijk kader. Dit vraagt blijvende aandacht voor cultuurontwikkeling, samenwerking en voorbeeldgedrag op alle niveaus van de organisatie.

De ODU investeert in 2027 gericht in het versterken, borgen en ontwikkelen van vakmanschap. Geharmoniseerde functieprofielen aangevuld met een talentenscan, duidelijke rol- en verantwoordelijkheidsafbakening en uniforme kwaliteitscriteria vormen hiervoor de basis. Medewerkers beschikken over actuele en relevante kennis en vaardigheden om hun werkzaamheden op een juridisch juiste, consistente en uitlegbare wijze uit te voeren. De structurele inzet van een opleidingsbudget van minimaal 3% van de loonsom is daarbij een bewuste beleidskeuze en een noodzakelijke randvoorwaarde voor kwaliteit, continuïteit en professionalisering.

Tegelijkertijd kiest de ODU voor een organisatiecultuur die is gebaseerd op vertrouwen, eigenaarschap en professionele ruimte. Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie belegd, binnen heldere en eenduidige kaders. Leidinggevenden vervullen hierin een richtinggevende en faciliterende rol: zij geven richting, creëren ruimte en zijn aanspreekbaar op het realiseren van gezamenlijke doelen via heldere communicatie. Aan de leidinggevenden zal een leiderschapsprogramma worden aangeboden dat bijdraagt aan eenduidige sturing, duidelijke verwachtingen en herkenbaar leiderschap en voorbeeldgedrag binnen de gehele organisatie.

Via gedeelde rituelen, reflectiemomenten en een heldere maatschappelijke missie bouwen we aan onderlinge verbondenheid. We zijn eerlijk en transparant. Kritisch denken op een respectvolle manier wordt actief

gestimuleerd. In 2027 worden gezamenlijke activiteiten via het in 2026 gestarte cultuurprogramma actief uitgebouwd, zodat onderlinge verbondenheid en gedeeld eigenaarschap zich blijvend ontwikkelen.

De ODU acht cultuur van groot belang en investeert daar ook naar. Voor 2027 is in totaal een budget van €100.000 gereserveerd voor het realiseren van een leiderschaps- en cultuurprogramma.

2.1.2 De inhoud: sturen op maatschappelijke opgaven, landelijke uniformiteit en regionale samenhang

In 2027 richt de ODU haar ontwikkelrichting nadrukkelijk op het realiseren van maatschappelijke effecten en het versterken van samenhang binnen de provincie Utrecht. Dit hoofdstuk beschrijft hoe wij onze keuzes structureren rondom vier centrale pijlers: de maatschappelijke opgaven uit de regionale Uitvoering- en Handhavingsstrategie (UHS) in relatie tot risicogerichte uitvoering, landelijke uniformiteit en robuustheids-criteria, regionale samenwerking en solidariteit, en gerichte innovatie.

Door deze koers te volgen, maakt de ODU bewuste keuzes over prioritering, uniformiteit, sturing en samenwerking, zodat vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies niet alleen rechtsgeldig en consistent zijn, maar ook aantoonbaar bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Hiermee verstevigen wij onze positie als deskundige, betrouwbare en toekomstbestendige omgevingsdienst.

2.1.2a Maatschappelijke opgaven als richtinggevend kader voor risicogerichte uitvoering

De vijf maatschappelijke opgaven uit de regionale Uitvoering- en Handhavingsstrategie (UHS) vormen het inhoudelijke uitgangspunt voor de werkzaamheden van de ODU. Deze opgaven geven richting aan de inzet van het VTH-instrumentarium en vormen het gezamenlijke kader waarbinnen gemeenten, provincie en ODU samenwerken. ODU heeft daarnaast een directe rol in de uitvoering van de doelstellingen op het landelijke gebied (Landelijk coalitieakkoord 2026-2030 “Aan de slag, bouwen aan een beter Nederland”) en Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG)), waarin het Rijk, provincie en regio voor de periode werken aan herstel van natuur, waterkwaliteit, verduurzaming van landbouw, klimaatadaptatie en bodem en watersystemen. Deze beleidskaders vormen een belangrijke context voor advisering, vergunningverlening en toezicht op het gebied van natuur en milieukwaliteit door de ODU.

Waar in 2026 gestart is met de ontwikkeling en implementatie van de UHS binnen de ODU, worden in 2027 deze opgaven niet alleen benut voor prioritering van werkzaamheden, maar nadrukkelijk ook voor sturing, monitoring en verantwoording van de uitvoering. Daarbij wordt de relatie gelegd met naleefgedrag, preventie en de maatschappelijk toegevoegde waarde van ons werk (outcome). Om de doelen te realiseren kiest de ODU nadrukkelijk voor een organisatiebrede toepassing van een risico gestuurde en informatie gestuurde aanpak als basis voor prioritering en inzet van capaciteit. De inzet van toezicht, vergunningverlening en handhaving wordt afgestemd op de grootste risico’s voor natuur, milieu en gezondheid. In 2027 wordt gewerkt aan verdere verfijning van risicomodellen en het gebruik van data- en informatieproducten. Dit draagt bij aan transparante keuzes, betere onderbouwing van prioriteiten en een uitlegbare inzet van middelen. De ODU werkt toe naar één actueel regionaal risicobeeld dat wordt gebruikt bij het opstellen van jaarprogramma’s en bij de bestuurlijke verantwoording.

Gezonde leefomgeving

In 2027 draagt de ODU zichtbaar bij aan een veilige en gezonde leefomgeving waarin risico’s worden beheerst en overlast wordt beperkt. Omgevingsveiligheid blijft een kernprioriteit. De ODU zet in op het volledig actualiseren van de risicoprofielen en toezichtstrategieën, aangevuld met gerichte interventies om het aantal herhaalde overtredingen bij risicobedrijven terug te brengen.

Op het gebied van luchtkwaliteit worden alle vergunningaanvragen getoetst aan actuele emissienormen en de Beste Beschikbare Technieken (BBT). Daarnaast voert de ODU minimaal een aantal thematische toezichtacties uit in prioritaire sectoren. Daarmee wordt actief bijgedragen aan verbetering van de luchtkwaliteit, met name rond Natura 2000 gebieden en kwetsbare natuur.

Geur- en geluidhinder vragen blijvende aandacht. De ODU streeft ernaar om in 2027 in samenwerking met gemeenten geurtoetsingskaders te actualiseren, zodat vergunningverlening en handhaving eenduidig plaatsvinden. Daarnaast toetst de ODU nieuwe ruimtelijke plannen op cumulatieve geluidsbelasting, hanteert een stevig basismodel geluidsemissie en worden er jaarlijks (risico)gerichte controles uitgevoerd bij bedrijven met een verhoogd geluidsrisico.

Bodem, water en landelijk gebied

In het kader van het actieprogramma *Grip op indirecte lozingen* zetten wij ons in voor een aantoonbare verbetering van de waterkwaliteit door een effectieve, efficiënte en risicogerichte inzet van ons VTHA-instrumentarium. Daarbij ligt de nadruk op industriële bedrijven, vanwege hun potentiële bijdrage aan indirecte lozingen. Tegelijkertijd intensiveert de ODU het toezicht op lozingen in KRW-aandachtsgebieden met minimaal 20%. Deze gebieden omvatten zowel industriële als agrarische en overige bronnen waar de waterkwaliteit onder druk staat. Met deze inzet dragen wij bij aan het behalen van de KRW-doelen en aan de reductie van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen, met name in het landelijk gebied. De samenwerking met waterschappen wordt versterkt via de gezamenlijke ontwikkeling van een toezichtagenda, waarin prioriteiten rond landbouw, erfafspoeling en meststromen zijn vastgelegd.

Duurzaamheid en transitie

De ODU levert in 2027 een concrete bijdrage aan de energietransitie en de ontwikkeling van een circulaire economie, zowel in stedelijk als landelijk gebied. De ODU zet in op de actualisatie van inferentiegebieden in alle deelnemende gemeenten. Daarbij worden in 2027 alle aanvragen voor bodemenergiesystemen integraal getoetst op interferentie en duurzaamheid en wordt minimaal 25% van de bestaande open WKO-systemen actief gecontroleerd.

De verwachte verlenging van de SPUK Toezicht en Handhaving Energiebesparing (THE) in 2027, als onderdeel van het programma energiebesparing dat Omgevingsdienst NL samen met het ministerie van Klimaat en Groene Groei, biedt de ODU de kans om extra te investeren in de energietransitie. Alle relevante bedrijven worden gecontroleerd op de informatieplicht energiebesparing, waarbij na hercontrole minimaal 80% voldoet aan de verplichtingen. In energie-intensieve sectoren worden gerichte toezichtacties uitgevoerd. Ook in het landelijk gebied wordt toegezien op naleving van energiebesparings- en emissievoorschriften, mede in het licht van de landbouwtransitie.

Toekomstbestendige natuur en biodiversiteit

Bescherming en herstel van natuur krijgen in 2027 nadrukkelijk prioriteit in de uitvoering van de ODU. Alle relevante vergunningaanvragen worden volledig getoetst aan natuurwetgeving en stikstofeffecten worden in samenwerking met ketenpartners zorgvuldig beoordeeld. Er worden gerichte controles uitgevoerd op naleving van regels rond beschermde soorten en Natura 2000-gebieden. In gebieden waar na-tuurherstelopgaven spelen, wordt het toezicht geïntensiveerd en risicogericht ingezet.

Samen met provincie en gemeenten zet de ODU in op de ontwikkeling van een regionale biodiversiteitsmonitor, waarmee ontwikkelingen in natuurkwaliteit beter kunnen worden gevolgd. Bij gebiedsontwikkelingen, zowel stedelijk als landelijk, adviseert de ODU structureel over natuur inclusief bouwen, versterking van ecologische verbindingen en klimaat adaptieve inrichting. Ook worden hiervoor de natuur- en duurzaamheidscentra (NDC's) ingezet, zodat duurzaamheid, betrokkenheid bij milieu en respect voor de natuur stevig geworteld is bij de jonge generatie. Daarmee wordt bijgedragen aan een robuust en samenhangend natuur-netwerk in de provincie Utrecht.

Milieucriminaliteit en ondermijning

De rol die de ODU speelt bij de aanpak van milieucriminaliteit ondersteunt eveneens de doelen van de UHS, met name waar het gaat om illegale lozingen, mestfraude, afvalcriminaliteit en ondermijnende activiteiten in het buitengebied. De inzet van de ODU is risicogericht en datagedreven. Daarnaast wordt in 2027 ingezet op een sterke relatie met ketenpartners en de schakeling tussen bestuurs- en strafrecht. Het resultaat daarvan is onder andere de uitvoering van minimaal vier gezamenlijke handhavingsacties met politie, OM, waterschappen en ILT. Door versterkte samenwerking wordt ondermijning eerder gesignaleerd en effectief aangepakt.

Bouwtaken

In 2026 wordt een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor doorontwikkeling van de bouwtaken binnen de ODU. Momenteel voert de ODU de bouwtaken uit voor vier deelnemers. In de verkenning worden onder meer de kansen, beperkingen, organisatorische en financiële consequenties, kwaliteitsaspecten en samenwerkingsmogelijkheden in beeld gebracht. Daarbij wordt gekeken naar efficiency, uniformiteit van werkwijzen, kwetsbaarheid, expertiseopbouw en de mate waarin regionale bundeling kan bijdragen aan toekomstbestendige uitvoering van de bouwtaken binnen de ODU. Op basis van de uitkomsten van deze verkenning wordt bestuurlijke richting bepaald. In 2027 wordt de gekozen ontwikkelrichting nader uitgewerkt en geïmplementeerd.

2.1.2b Landelijke uniformiteit en robuustheid

De ODU opereert binnen een landelijk VTH-stelsel dat in ontwikkeling is. In 2027 geeft de ODU nadrukkelijk invulling aan landelijke afspraken en kaders die zijn gericht op versterking van uniformiteit, kwaliteit en robuustheid van de uitvoering. Daarbij vormt het Meerjarenprogramma Versterking VTH-stelsel (MVV) een belangrijk richtsnoer, evenals de robuustheidscriteria die landelijk zijn vastgesteld. Ook het landelijke programma Digitalisering VTH dat zich richt op het verbeteren van digitale informatie-uitwisseling en samenwerking tussen overheden heeft effect op de ontwikkeling die de ODU in 2027 doormaakt. De ODU heeft per 2026 aantoonbaar voldaan aan de robuustheidscriteria. In 2027 ligt de nadruk op het bestendigen daarvan. Dit betekent onder meer dat de ODU blijft sturen op voldoende vaste formatie, structurele kennisontwikkeling, uniforme werkwijzen en een solide informatiepositie. Landelijke kaders en ontwikkelrichtingen worden waar nodig vertaald en doorontwikkeld naar de regionale context en geïntegreerd in de dagelijkse uitvoering, zodat de ODU herkenbaar, voorspelbaar en consistent opereert binnen het landelijke stelsel. De ODU implementeert de landelijk ontwikkelde handreikingen en begrippen- en informatiemodellen zodat alle partners en systemen (lokaal en landelijk) dezelfde informatie begrijpen en uniformiteit en betere data-uitwisseling mogelijk wordt gemaakt.

2.1.2c Regionale samenwerking en solidariteit

Naast landelijke uniformiteit kiest de ODU in 2027 opnieuw expliciet voor versterking van regionale samenwerking en solidariteit. Milieuvraagstukken vragen steeds meer om een gezamenlijke, regio-brede aanpak en overstijgen het niveau van individuele opdrachtgevers. De ODU positioneert zich hierbij als uitvoeringsorganisatie die kennis bundelt, capaciteit efficiënt inzet en zorgt voor een consistente aanpak binnen de provincie Utrecht. De UHS is leidend bij de ontwikkeling van nieuwe regionale opdrachten voor 2027. De regionale opdrachten die in 2026 zijn gestart, waaronder ketentoezicht, de aanpak van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS), indirecte lozingen in relatie tot de Kaderrichtlijn Water (KRW), en milieu in het omgevingsplan, vormen hiervoor de basis. In 2027 worden deze opdrachten doorontwikkeld en geconcretiseerd, voorzien van duidelijke doelen en ingebed in de reguliere planning- en control cyclus. Een deel van deze werkzaamheden loopt door in 2027 en daarna. Daarbij wordt expliciet gemaakt welke inzet collectief wordt georganiseerd en welke onderdelen via reguliere dienstverlening worden uitgevoerd. Deze collectieve aanpak draagt bij aan een doelmatige inzet van schaarse expertise, versterkt de kennispositie van de ODU en bevordert gelijkwaardigheid en solidariteit tussen deelnemers.

2.1.2d Innovatie en ontwikkeling

De ontwikkelingen in het fysieke domein gaan snel. Nieuwe wet- en regelgeving, toenemende datastromen, complexere gebiedsopgaven en hogere verwachtingen van inwoners en bestuur vragen om een wendbare en toekomstgerichte uitvoeringsorganisatie. De ODU kiest daarom voor een adaptieve manier van werken, waarbij gericht wordt geïnvesteerd in digitalisering, automatisering en datagedreven werken. Innovatie is daarbij geen doel op zich, maar een middel om de kwaliteit, snelheid en effectiviteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te versterken.

In 2027 selecteert de ODU een beperkt aantal innovatiethema's – waaronder digitalisering van werkprocessen, toepassing van kunstmatige intelligentie (AI) en slimme data-analyse en brengt deze gecontroleerd in de uitvoering. Deze keuze sluit aan bij bredere rijks- en provinciale kaders voor digitale overheid en verantwoord gebruik van algoritmen. De inzet van technologie wordt expliciet gekoppeld aan publieke waarden als rechtszekerheid, transparantie, proportionaliteit en gelijke behandeling.

De toepassing van AI binnen de ODU richt zich primair op ondersteuning van professionals, niet op vervanging van (bestuurlijke) oordeelsvorming. AI kan worden ingezet bij het analyseren van grote hoeveelheden toezichtdata, het signaleren van risicopatronen, het prioriteren van controleobjecten of het versnellen van vergunning checks op volledigheid en consistentie. Ook kan AI bijdragen aan het beter ontsluiten van beleidsinformatie, jurisprudentie en historische dossiers, waardoor medewerkers efficiënter en consistenter kunnen werken. Besluitvorming met rechtsgevolg blijft echter altijd onder verantwoordelijkheid van een bevoegde medewerker; menselijke toetsing en motivering zijn leidend.

Aan deze inzet liggen duidelijke beleidskeuzes ten grondslag. De ODU hanteert het uitgangspunt “mensgericht en controleerbaar”, waarbij algoritmische toepassingen uitlegbaar en toetsbaar moeten zijn. Er wordt gewerkt volgens geldende wetgeving, waaronder de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de Wet open overheid (Woo) en relevante Europese regelgeving zoals de AI Act. Voor nieuwe AI-toepassingen wordt een zorgvuldige afweging gemaakt via impactanalyses, waaronder een gegevensbeschermingseffect beoordeling (DPIA) indien vereist. Daarbij wordt expliciet gekeken naar risico’s op bias, discriminatie en ongewenste profilering.

Daarnaast kiest de ODU voor transparantie over het gebruik van algoritmen. Toegepaste modellen en hun doel worden intern gedocumenteerd en, waar passend, openbaar gemaakt via een algoritmeregister. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe van een controleerbare en betrouwbare overheid. Ook wordt geïnvesteerd in digitale vaardigheden en datageletterdheid van medewerkers, zodat technologische toepassingen deskundig, kritisch en verantwoord worden gebruikt.

Experimenten met AI en datagedreven toezicht vinden plaats binnen duidelijke randvoorwaarden en in afgebakende pilots. Resultaten worden geëvalueerd op effectiviteit, rechtmatigheid en maatschappelijke meerwaarde voordat brede implementatie plaatsvindt. Samenwerking met andere omgevingsdiensten, provincie, het Rijk en kennisinstellingen wordt actief gezocht om kennis te delen en schaalvoordelen te benutten.

Door innovatie doelgericht en beheerst toe te passen, versterkt de ODU in 2027 haar rol als moderne uitvoeringsorganisatie. Digitalisering en AI dragen zo bij aan betere risicogerichte inzet van capaciteit, hogere naleving, kortere doorlooptijden en grotere voorspelbaarheid voor inwoners en bedrijven, met behoud van zorgvuldigheid en publieke waarden.

2.1.3 Het resultaat: zichtbaar effect, meetbare kwaliteit en voorspelbare uitvoering

Het fundament van mens en inhoud krijgt in 2027 zijn betekenis in aantoonbare maatschappelijke resultaten. De ODU stuurt daarom expliciet op zichtbare, meetbare en uitlegbare effecten in de fysieke leefomgeving. Resultaat betekent niet alleen productie draaien, maar het realiseren van maatschappelijke meerwaarde: hogere naleving, betere omgevingskwaliteit en betrouwbare dienstverlening.

Allereerst staat in 2027 een stabiele en tijdige uitvoering centraal. De ODU kiest er beleidsmatig voor om de overeengekomen productie structureel en binnen wettelijke termijnen te realiseren. Afwijkingen in productie, kwaliteit of doorlooptijd worden vroegtijdig gesignaleerd via uniforme managementinformatie en actief besproken in de planning- en control cyclus. Daarmee wordt de dienstverlening bestuurlijk beheersbaar en voorspelbaar, ook in een fase van organisatorische doorontwikkeling.

We brengen uitvoeringskennis vroeg in bij ruimtelijke plannen, beleidsprogramma’s en (bestuurlijke) ontwikkelingen. Daarmee bevorderen we realistisch, handhaafbaar en toekomstbestendig beleid. De ODU positioneert zich zodanig dat het structureel deelneemt aan voorportalen en beleidsvoorbereiding, zodat uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid vroeg in de beleidscyclus worden geborgd. Een belangrijke ontwikkeling hierbij is het nieuwe provinciale ontwikkelprogramma voor natuur.

Daarnaast wordt nadrukkelijk gestuurd op maatschappelijke effecten binnen de vijf opgaven uit de UHS. De inzet in 2027 is gericht op een structurele verbetering van naleefgedrag bij prioritaire doelgroepen, het terugdringen van herhaalde overtredingen bij risicovolle bedrijven en het zichtbaar verminderen van overtredingen in kwetsbare gebieden, zoals KRW-aandachtsgebieden en Natura 2000-gebieden. Energietoezicht wordt zodanig ingezet dat

bedrijven daadwerkelijk overgaan tot uitvoering van verplichte maatregelen en structureel voldoen aan geldende normen.

De ODU werkt met één actueel regionaal risicobeeld als basis voor prioritering en capaciteitsinzet. Indicatoren uit de UHS worden integraal verbonden aan programmering, kwartaalrapportages en het jaarverslag. Daarmee wordt niet alleen inzichtelijk wat is uitgevoerd, maar vooral welk effect is bereikt en waar bijsturing noodzakelijk is. De beleidskeuze is om monitoring expliciet te richten op outcome en naleefgedrag, naast traditionele productie-indicatoren.

De kwaliteit en houdbaarheid van besluitvorming vormen eveneens een expliciet resultaat. De ODU borgt dat besluiten juridisch zorgvuldig, integraal afgewogen en maatschappelijk uitlegbaar zijn. Bij complexe dossiers wordt gewerkt met integrale casusteams, zodat juridische, technische en ecologische expertise samenkomen en besluiten in bezwaar en beroep standhouden.

De aanpak van milieucriminaliteit is zichtbaar en slagvaardig. De ODU kiest voor een intensieve samenwerking met ketenpartners en een gerichte inzet op prioritaire risico's, met als doel handhavingstrajecten te versnellen en normoverschrijding gedrag effectief te beëindigen. De focus ligt op merkbare versterking van naleving en normbesef in het buitengebied en bij risicovolle sectoren.

Tot slot zet de ODU in 2027 in op preventie en gedragsbeïnvloeding. Door gerichte communicatie, educatie en transparante handhaving wordt vrijwillige naleving bevorderd en worden herhaalde overtredingen teruggedrongen. Hiermee wordt de stap gemaakt van corrigerend optreden naar duurzaam naleefgedrag.

Met deze koers laat de ODU in 2027 zien dat vakmanschap en inhoudelijke focus leiden tot concrete maatschappelijke meerwaarde: een betrouwbare uitvoering, een versterkte omgevingskwaliteit en een zichtbaar hogere naleving binnen de provincie Utrecht.

2.1.4 Slotbeschouwing

2027 is een strategisch bepalend jaar voor de Omgevingsdienst Utrecht in de ontwikkeling naar de omgevingsdienst van de toekomst. Dit is het jaar waarin het fundament – mens, inhoud en resultaat – verder wordt versterkt en vertaald naar concrete, zichtbare effecten in de provincie. Het doel is helder: een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, nu én in de toekomst.

De keuzes en investeringen van dit jaar leggen de basis voor een stabiele, professionele en toekomstbestendige uitvoering. Vernieuwing wordt gericht en gefaseerd doorgevoerd, met nadruk op kwaliteit, uitvoerbaarheid en maatschappelijke impact. De ODU stimuleert eigenaarschap, vakmanschap en samenwerking, en nodigt medewerkers, deelnemers en ketenpartners uit om gezamenlijk te bouwen aan een betrouwbare en deskundige organisatie.

Zo versterkt 2027 niet alleen de interne samenhang en rust, maar ook de zichtbare bijdrage van de ODU aan de maatschappij, waarmee de organisatie haar koers voor de lange termijn stevig verankert.

2.2 Financiële kaders

De financiële kaders voor 2027 waarborgen dat de ODU haar rol als betrouwbare, voorspelbare en toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie kan vervullen. De kaders sluiten aan op de ontwikkellogica van de ODU en ondersteunen een stabiele uitvoering, doelgerichte vernieuwing en regionale solidariteit.

De gekozen financieringssystematiek is hierbij leidend: helder, uitlegbaar en gebaseerd op het principe van outputgerichte bekostiging, met ruimte voor maatwerk waar dat noodzakelijk is.

Financieringssystematiek

De ODU hanteert een gemengde financieringssystematiek:

- Vaste bijdrage
  Kosten voor overhead, bedrijfsvoering en structurele uitvoeringstaken worden naar rato van de afgesproken DVO-uren verdeeld over de deelnemers. Hiermee wordt een stabiele basis gegarandeerd voor vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies.

- Variabele bijdrage (producten en diensten)
  Deelnemers betalen voor concrete producten en diensten uit de producten- en dienstencatalogus (PDC). Deze catalogus bevat twee typen producten:

  - **Kengetal producten**, waarvoor op basis van een gemiddeld aantal uren (het kengetal) en het uniforme uurtarief een vaste prijs is bepaald;
  - **Diensten**, waarbij vooraf een inschatting van het benodigde aantal uren wordt gemaakt en op basis van de werkelijk bestede uren wordt afgerekend.

Deze systematiek zorgt voor transparantie in de verrekening van werkzaamheden en maakt het mogelijk om maatwerk te leveren waar nodig, terwijl tegelijkertijd gestuurd wordt op efficiëntie en voorspelbaarheid.

Kengetallen en flexibiliteit

De kengetallen (gemiddeld aantal uren per product) zijn onderdeel van de outputfinanciering. Ze worden gebruikt als:

1. Rekeneenheid voor de bijdrage van deelnemers: (((aantal producten) × kengetal) + diensten) × uurtarief (+ aandeel vaste kosten) = bijdrage;
2. Basis voor capaciteitsplanning en begroting;
3. Instrument binnen planning en control;
4. Signaalfunctie bij afwijkingen, die aanleiding kunnen zijn voor bijstelling of overleg.

Kengetallen worden ingevoerd indien over een aantal jaar een betrouwbare inschatting kan worden gedaan over het gemiddelde aantal uur dat wordt besteed aan een product.

Voor maatwerkproducten of diensten waarvoor geen betrouwbaar kengetal kan worden vastgesteld, wordt gewerkt op basis van vooraf afgesproken uren (‘uurtje-factuurtje’).

Overhead en toerekening

De ODU volgt bij de definitie van overhead de lijn van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de notitie overhead 2023. Dit betreft alle kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals HR, financiën, informatievoorziening en ICT, huisvesting en managementondersteuning.

Huisvestingskosten worden in hun geheel als overhead verantwoord, vanwege de gedeelde werkruimten en de praktische onmogelijkheid tot zuivere toerekening. Ook bij organisatieontwikkelingsprojecten wordt beoordeeld of deze primair het primaire proces of de backoffice raken; dit bepaalt de wijze van toerekening.

Uurtarief

Voor de uitvoering van de structurele werkzaamheden die de ODU voor haar deelnemers verricht, wordt gewerkt met één uniform uurtarief, dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Dit uurtarief wordt jaarlijks op basis van het structurele gedeelte van de begroting als volgt berekend:

$$\frac{\text{Totale personele lasten van de uitvoering verminderd met de baten uit subsidies en overige projectbaten}}{\text{Totale uren dienstverleningsovereenkomsten}}$$

Figuur 1: Berekening uurtarief

Het aantal uur wordt vastgesteld door de deelnemer in de dienstverleningsovereenkomst. Voor eventuele aanvullende opdrachten geldt een tariefopslag van 15% danwel minimaal de verwachte inhuurkosten als deze hoger zijn dan het DVO-uurtarief inclusief opslag van 15%. Voor projecten die per definitie een afgebakend en individueel karakter hebben, worden maatwerkafspraken gemaakt met de betreffende deelnemer over de vergoeding. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Het uurtarief dient tenminste de structurele lasten te dekken van de primaire teams (programma's). Er wordt naar gestreefd om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden door heldere afspraken en een efficiënte bedrijfsvoering.

Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief

Bij het bepalen van de totale personele lasten (de teller) worden de volgende onderdelen meegenomen:

a. Salarislasten van medewerkers in de uitvoering (2 CAO's) inclusief indexatie en reguliere verhogingen
b. Nog nieuw aan te nemen of in te huren medewerkers om te kunnen voldoen aan de structurele opdrachten (DVO's).

Voor de bepaling van het uurtarief wordt (in de noemer) uitgegaan van het totaal aantal uren zoals opgenomen in de op dat moment geldende DVO's.

De CAO SGO 2025-2026 heeft een looptijd van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. In de begroting wordt rekening gehouden met een looncompensatie van 2% voor medewerkers die onder de CAO SGO vallen voor de periode april tot en met december 2027.

De CAO Provincies 2025-2026 heeft een looptijd van 1 juli 2025 tot 1 juli 2026. In de begroting wordt voor medewerkers die onder de CAO Provincies vallen rekening gehouden met een looncompensatie van 1,5% voor de periode juli tot en met december 2026 en voor 2027 nogmaals 3,0%.

Berekening van het uurtarief

Tariefopbouw	Begroting 2027
Personeel	€29.501.900
Inhuur derden	€735.200
Totale lasten	**€30.237.100**
Baten uit: Subsidies en projectopbrengsten	€735.200
Netto kosten	**€29.501.900**
Gecontracteerde uren	352.262 uur
Uurtarief (netto kosten/aantal uren)*	**€83,75**
Minimaal tarief aanvullende opdrachten (Uurtarief + 15% opslag)*	**€96,25**

*Afgerond op € 0,25.

Tabel 1: Uurtarief

Financiering van regionale en gezamenlijke opdrachten

De ODU heeft de ambitie om actief bij te dragen aan opgaven die gemeentegrenzen overstijgen. Hiervoor is een financieringssystematiek ingericht die structureel ruimte biedt voor het uitvoeren van taken en projecten met een regionaal of gezamenlijk belang. De systematiek zorgt voor een transparante en solide wijze van financiering van regionale samenwerking.

De systematiek bestaat uit de volgende onderdelen:

1. **Vaste bijdrage**
   De vaste bijdrage financiert twee taken van collectief belang en deze kosten worden naar rato van het DVO-urenpakket over de deelnemers verdeeld:
   a. De bemensing van de piket- en klachtentelefoon buiten kantoortijden (€100.000), en
   b. de afstemming en coördinatie van regionale netwerken en strategische partners, waaronder GGD en VRU (€400.000).

   Bovenstaande bedragen zijn gelijk aan 2026 en worden jaarlijks geïndexeerd.

   Daarnaast levert de Provincie, net als in 2026 en voorgaande jaren, aanvullende bijdragen voor:
   - De bemensing van de blauwe consignatie €35.000 (onderdeel collectief belang);
   - Materiële middelen van €57.100 (w.o. lokaal spoor, verificatieonderzoeken zwemwater en permanente bijscholing BOA's).

2. **Variabele bijdrage in uren**
   Daarnaast wordt jaarlijks een urenbudget beschikbaar gesteld voor projecten met een regionaal of gezamenlijk karakter. Iedere deelnemer draagt hiervoor 4% van het afgesproken DVO-urenpakket extra bij, met een maximum van 350 uur per deelnemer. Dit resulteert in circa 7.000 uur per jaar voor alle deelnemers gezamenlijk.

Daarnaast treden de deelnemers treden gezamenlijk op als opdrachtgever en bepalen welke projecten in een jaar worden uitgevoerd. In de systematiek is bewust een mate van solidariteit ingebouwd: niet ieder project is voor elke deelnemer direct relevant, maar draagt wel bij aan meerwaarde op regionaal niveau. In 2026 stelde de provincie eenmalig extra middelen beschikbaar voor de dekking van de stijging in de bijdragen van de voormalig RUD-deelnemer voor deze gezamenlijke afspraak. In de Programmabegroting 2027 heeft hiervoor een correctie op het DVO uren van 2026 plaatsgevonden. Voor het inzicht van het effect in de bijdrage per deelnemer wordt verwezen naar Bijlage 2. De verantwoording over dit onderdeel vindt plaats via de reguliere rapportages.

Opleidingsbudget

Voor het ontwikkelen en op peil houden van kennis en vaardigheden geldt dat het opleidingsbudget minimaal 3% van de loonkosten (incl. werkgeverslasten) bedraagt. Hiermee wordt geborgd dat medewerkers zich kunnen blijven ontwikkelen in lijn met veranderende wet- en regelgeving, digitalisering en complexe maatschappelijke opgaven. De bijdrage aan de ODNL-academie en de te volgen opleidingen worden betaald uit dit budget. Binnen dit budget is €50.000 beschikbaar voor het leiderschapsprogramma. Voor het opleidingsbudget is in de begroting €648.000 opgenomen (1,8% van de loonsom). De rest van dit budget is beschikbaar voor uren die structurele kennisborging in de organisatie borgen.

Innovatiebudget

Voor organisatiebrede vernieuwing wordt jaarlijks minimaal 1% van de totale begroting gereserveerd voor innovatie. Dit budget bedraagt € 480.000 en is bedoeld voor procesoptimalisatie, digitale ontwikkeling en het experimenteren met nieuwe werkvormen en technologieën.

Business Intelligence-capaciteit

Datagedreven werken vormt een structureel onderdeel van de taakuitvoering van de ODU. Hiervoor is minimaal 3 fte BI-capaciteit beschikbaar. Deze capaciteit wordt ingezet voor de ontwikkeling van dashboards, analyses, informatieproducten en het versterken van de informatiepositie richting deelnemers en ketenpartners.

3 Programma's

De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) levert een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht. Dit doen wij door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en door advisering op het gebied van milieu. Daarnaast voeren wij voor een aantal deelnemers ook bouwtaken uit, waaronder vergunningverlening en toezicht & handhaving op de Wkb. Ook geven wij voor een aantal gemeenten invulling aan onze educatieve rol via programma's op het gebied van natuur- en milieueducatie, onder meer met de natuur- en duurzaamheidscentra (NDC's).

Onze ambitie is om uit te groeien tot een robuuste, toekomstgerichte omgevingsdienst die werkt vanuit eenvoud, kwaliteit en betrouwbaarheid. Wij stellen de opgaven en behoeften van onze opdrachtgevers centraal en streven ernaar om met de beschikbare middelen maximale impact te realiseren.

In dit hoofdstuk lichten wij toe hoe de ODU via verschillende programma's invulling geeft aan haar maatschappelijke opgave, en op welke wijze deze programma's richtinggevend zijn voor onze inzet en middelen.

3.1.1 Indicatoren

In deze paragraaf presenteren we de indicatoren waarmee we onze voortgang en kwaliteit gaan volgen. De gekozen indicatoren geven onze deelnemers – gemeenten en provincie – inzicht in hoe de ODU haar taken uitvoert en waar we staan in het realiseren van onze gezamenlijke ambities. De focus ligt op betrouwbaarheid, effectiviteit en tevredenheid over onze dienstverlening. De belangrijkste onderdelen van onze taakuitvoering worden structureel gemonitord met behulp van Key Performance Indicators (KPI's). Deze zijn in overleg met deelnemers vastgesteld en vormen het fundament voor een transparante en lerende organisatie.

Hieronder zijn de KPI's voor de ODU in 2027 opgenomen:

Wat	Indicator
Kwaliteit	
Uitvoeren uitvoeringsprogramma van de opdrachtgevers.	<u>Sturen op:</u> Het realiseren van de DVO's. <u>Meten van:</u> De gerealiseerde variabele bijdrage ligt binnen de range van 92% tot en met 108% van de contractwaarde (in euro's) van de dienstverleningsovereenkomsten.
Handhavingsbeschikkingen en vergunningen voldoen aan inhoudelijke en juridische kwaliteit	<u>Sturen op:</u> We streven ernaar om bij handhavingsbeschikkingen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken te hebben. <u>Meten van:</u> Dit blijkt uit het feit dat bij bezwaar- en beroepsprocedures in tenminste 90% van de gevallen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken worden geconstateerd.

Wat	Indicator
Beoordeling mate van voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.	Sturen op: Het professionaliseren van onze toezichthouders, handhavers en vergunningverleners zorgt naast een kwaliteitsverbetering ook voor een hogere betrouwbaarheid. Meten van: Voor alle activiteiten voldoen we voor 100% aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.
Beoordeling mate van voldoen aan de wettelijke termijnen.	Sturen op: Processen en procedures zijn zodanig ingericht dat wettelijke termijnen haalbaar en te bewaken zijn. Meten van: Tenminste 95% van de afgehandelde vergunningaanvragen en meldingen is binnen de wettelijke termijnen gerealiseerd.
Beoordeling door opdrachtgevers	Sturen op: We streven naar tevreden opdrachtgevers. Meten van: De opdrachtgevers geven de ODU een algemene tevredenheidsscore van gemiddeld een 7 of hoger.
Medewerkers	
Ziekteverzuim	Sturen op: Een gezonde organisatie met gezonde medewerkers. Meten van: Het ziektepercentage ligt niet hoger dan 5%. We streven naar een meldingsfrequentie 1.2.
Beoordeling door medewerkers	Sturen op: Aandacht voor werkplezier, betrokkenheid, ontwikkelmogelijkheden en leiderschap. Meten van: De gemiddelde score uit het (twee)jaarlijkse medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) is tenminste een 7.

Tabel 2: Indicatoren

3.1.2 Programma Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening richt zich op het zorgvuldig afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen voor activiteiten bij bedrijven en op specifieke locaties. Vergunningen vormen een essentieel instrument voor het beschermen van de leefomgeving. Door actief te sturen op actualisatie van vergunningen dragen we bij aan risicobeheersing én maken we ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

De werkzaamheden binnen dit programma betreffen in hoofdzaak vergunningverlening op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordeningen, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Bij het verlenen van vergunningen worden de beleidsregels van het bevoegde gezag gevolgd. Binnen het afgegeven mandaat stelt de ODU-beschikkingen op of verstrekt adviezen. Daarbij wordt zorggedragen voor een tijdige afhandeling binnen de wettelijke termijnen, en worden meldingen getoetst op volledigheid en juistheid.

De werkprocessen worden uitgevoerd conform de kwaliteitseisen van de deelnemers en in lijn met het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2027 is het budget voor het programma Vergunningverlening als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Vergunningverlening	€7.080.500	€7.080.500	-

Tabel 3: Programma Vergunningverlening

3.1.3 Programma Toezicht en handhaving

Het programma Toezicht en handhaving richt zich op het uitvoeren van adequaat en risicogericht toezicht in de hele regio Utrecht – zowel in het stedelijk gebied als in het buitengebied. De ODU houdt toezicht bij bedrijven, op de bodem, in de natuur en bij bouw- en asbestwerkzaamheden. Hiermee beogen we risico's voor mens en milieu zoveel mogelijk te beperken en overtredingen waar nodig te herstellen.

De handhaving in 2026 vindt plaats op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Onze risicogerichte benadering zorgt voor maximale impact tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Waar nodig worden sancties voorbereid of opgelegd. Via de milieuklachtentelefoon is de ODU 24 uur per dag bereikbaar voor het afhandelen van klachten en calamiteiten.

De uitvoering van het werk gebeurt volgens de kwaliteitseisen van de deelnemende partijen en de afspraken zoals vastgelegd in het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2027 is het budget voor het programma Toezicht en handhaving als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Toezicht en handhaving	€16.862.900	€16.862.900	-

Tabel 4: Programma Toezicht en handhaving

3.1.4 Programma Advies en expertise

Met het programma Advies en Expertise ondersteunt de ODU haar deelnemers met specialistische kennis op diverse inhoudelijke terreinen. Afhankelijk van de gemaakte afspraken adviseren wij over vraagstukken op het gebied van de Omgevingswet, externe veiligheid, specialistische milieuonderwerpen, bodem, uitvoeringsbeleid, informatie gestuurde handhaving en ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook leveren wij expertise bij de inpassing van milieuzaken in gemeentelijke omgevingsplannen en bij nieuwe beleidsontwikkelingen. Daarmee draagt dit programma bij aan een kwalitatief hoogwaardige voorbereiding en uitvoering van beleid en regelgeving, in het belang van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

De adviezen worden afgestemd op de lokale context, uitgevoerd op verzoek van de deelnemers, en waar nodig ingebed in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2027 is het budget voor het programma Advies en expertise als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Advies en expertise	€6.544.700	€6.544.700	-

Tabel 5: Programma Advies en expertise

3.1.5 Programma Bedrijfsvoering

Binnen de ODU zijn de ondersteunende functies accountmanagement, communicatie, financiën, HRM, informatievoorziening & ICT, inkoop & contractmanagement en managementondersteuning, ondergebracht binnen het domein Bedrijfsvoering. Deze onderdelen ondersteunen het primaire proces en zijn van strategisch belang voor de continuïteit, kwaliteit en verdere groei van de organisatie. Het programma Bedrijfsvoering richt zich op een betrouwbare, wendbare en toekomstbestendige organisatie, waarin processen efficiënt zijn ingericht en medewerkers optimaal worden gefaciliteerd.

In 2026 is het fundament gelegd voor één Omgevingsdienst Utrecht. Er wordt gewerkt in één gezamenlijk VTH-zaaksysteem, werkwijzen zijn geharmoniseerd en er is geïnvesteerd in het bouwen aan één organisatiecultuur. Daarmee is de basis gelegd voor een betrouwbare en herkenbare dienstverlening in de gehele provincie.

In 2027 verschuift de focus van opbouw naar bestendigen en gericht doorontwikkelen. Het gaat daarbij niet om nieuwe grote veranderingen, maar om het verder professionaliseren en borgen van wat in 2026 is opgebouwd. Stabiliteit, voorspelbaarheid en kwaliteit staan daarbij centraal.

De bedrijfsvoering ondersteunt de primaire teams bij het realiseren van hun maatschappelijke opdracht. Wij zorgen voor stabiele processen, betrouwbare informatievoorziening en een solide financiële en personele basis. Daarmee stellen wij vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering in staat hun werkzaamheden tijdig, zorgvuldig en transparant uit te voeren.

Bedrijfsvoering werkt daarbij als gelijkwaardige partner samen met de inhoudelijke teams: faciliterend waar dat nodig is, kaderstellend waar dat moet, en steeds gericht op een risicobewuste en doelmatige uitvoering van onze taken.

Accountmanagement

Het jaar 2026 stond in het teken van opstarten, het aanbrengen van structuur en het opbouwen van vertrouwen met onze deelnemers. In 2027 verschuift het accent naar het versterken van het strategisch opdrachtgeverschap en de voorspelbaarheid in prestaties en afspraken.

Accountmanagement vervult daarbij een verbindende rol tussen de opdrachtgevers en de interne organisatie. Als strategische gesprekspartner signaleert het ontwikkelingen bij gemeenten en provincie, vertaalt bestuurlijke prioriteiten naar concrete opdrachten en zorgt ervoor dat deze tijdig en helder worden belegd binnen de organisatie. Tegelijkertijd koppelt accountmanagement terug over voortgang, prestaties en eventuele knelpunten.

Dit doen wij via een vaste overlegcyclus, eenduidige dienstverleningsafspraken (DVO, PDC en kengetallen) en transparante rapportages. Daarmee dragen wij bij aan duidelijke verwachtingen en wederzijdse aanspreekbaarheid.

Daarnaast borgt accountmanagement de uitvoering van de regionale systematiek, waaronder de vaste bijdrage voor piket en ketenafstemming en de inzet van 4% regionale uren. Regionale opdrachten worden vertaald naar een heldere scope, planning en verantwoording binnen de reguliere P&C-cyclus, zodat samenhang en financiële voorspelbaarheid gewaarborgd blijven.

Communicatie

Communicatie ondersteunt de organisatie bij het realiseren van haar maatschappelijke opdracht. In 2026 lag de nadruk op het verbinden van medewerkers en het zichtbaar maken van de nieuwe organisatie. In 2027 verschuift de focus naar het verder professionaliseren en strategisch inzetten van communicatie ten dienste van het primaire proces.

Intern draagt communicatie bij aan duidelijke kaders, gedeelde werkwijzen en veranderadoptie. Door gerichte ondersteuning bij digitale ontwikkelingen, datagedreven werken en organisatiebrede veranderingen wordt de uitvoeringskracht van de teams versterkt. Heldere interne communicatie bevordert samenhang, eigenaarschap en een herkenbare ODU-cultuur.

Extern richt communicatie zich op transparantie, voorspelbaarheid en positionering. Wij zorgen voor duidelijke en tijdige informatie richting deelnemers, bedrijven en inwoners, passend bij onze rol als onafhankelijke toezichthouder én samenwerkingspartner. Daarmee versterken wij het vertrouwen in onze organisatie en maken wij zichtbaar welke bijdrage de ODU levert aan een veilige en gezonde leefomgeving.

Daarnaast blijft arbeidsmarktcommunicatie een belangrijk aandachtspunt. In een krappe arbeidsmarkt is het essentieel dat de ODU zich profileert als aantrekkelijke en professionele werkgever, met oog voor vakmanschap, maatschappelijke relevantie en ontwikkelmogelijkheden.

Financiën

In 2026 is de financiële functie van de Omgevingsdienst Utrecht als nieuwe gemeenschappelijke regeling ingericht en in control gebracht. De P&C-cyclus is ingericht en operationeel gemaakt, inclusief begroting, bestuursrapportages en jaarstukken zoals ook is vastgelegd in de financiële verordening. Daarmee is een stabiele en betrouwbare basis gelegd voor financiële beheersing, sturing en verantwoording.

In 2027 ligt de nadruk op verdere bestendiging en doorontwikkeling van deze basis. De samenhang tussen financiële en operationele informatie wordt verder versterkt, zodat management en bestuur beschikken over consistente en bruikbare stuurinformatie. De PDC en kengetallen worden geactualiseerd om aan te blijven sluiten bij de ontwikkeling van de organisatie en de afspraken met deelnemers.

De gemengde financieringssystematiek wordt geborgd met een uniform en kostendekkend uurtarief en transparante onderbouwing van kostprijzen. Zorgvuldige tijdregistratie blijft daarbij een belangrijke randvoorwaarde. De ontwikkeling van dashboards en BI-rapportages wordt voortgezet, met aandacht voor datakwaliteit.

Met deze stappen wordt de financiële voorspelbaarheid en transparantie verder verankerd, passend bij een organisatie die zich ontwikkelt van samenvoeging naar een stabiel en professioneel fundament.

HRM en organisatiecultuur

Onze medewerkers vormen het fundament van de ODU. In 2026 lag de nadruk op teamvorming, harmonisatie en het leggen van de basis voor één gezamenlijke organisatiecultuur. Daarmee is een belangrijke stap gezet in het verbinden van mensen, werkwijzen en achtergronden binnen de nieuwe organisatie.

Cultuurontwikkeling is echter geen eenmalige opgave, maar een continu proces. In 2027 bouwen wij hier gericht op voort. Het cultuurprogramma wordt voortgezet, met blijvende aandacht voor vertrouwen, eigenaarschap, professionele ruimte en onderlinge aanspreekbaarheid.

De ODU werkt vanuit de visie op talentontwikkeling van Luk Dewulf. Wij benaderen medewerkers vanuit hun talenten en kwaliteiten en stimuleren hen deze bewust in te zetten en verder te ontwikkelen. Talentgericht werken draagt bij aan duurzame inzetbaarheid, betrokkenheid en professionele groei.

In 2027 verschuift het accent daarnaast nadrukkelijk naar leiderschap en vakmanschap. Het leiderschapsprogramma wordt verder uitgerold om richtinggevend en verbindend leiderschap te versterken. Het opleidingsbudget blijft structureel minimaal 3%, inclusief gerichte investeringen in leiderschapsontwikkeling en in juridische, technische en data- en AI-vaardigheden. Hiermee borgen wij dat de organisatie beschikt over de deskundigheid die nodig is voor een professionele en toekomstbestendige taakuitvoering.

HRM ondersteunt management en teams bij organisatieontwikkeling, personele vraagstukken en strategische personeelsplanning. Daarmee draagt de afdeling bij aan een stabiele bezetting, gezonde werkdruk en een organisatie die zich gecontroleerd door ontwikkelt van samenvoeging naar een stevig fundament.

ICT & informatievoorziening

Per 1 januari 2026 is de ODU gestart met één gezamenlijk VTH-zaaksysteem. Daarmee is een belangrijke stap gezet in de harmonisatie van werkprocessen, registraties en digitale ondersteuning. In 2026 lag de nadruk op implementatie, begeleiding van gebruikers en het borgen van een stabiele werking.

In 2027 verschuift de focus naar bestendiging en verdere professionalisering van de informatievoorziening. Stabiliteit, datakwaliteit en ketensamenhang staan daarbij centraal. Wij werken aan één samenhangende informatieketen, met uniforme registraties, eenduidige definities en betrouwbare koppelingen tussen systemen. Dit is een randvoorwaarde voor zorgvuldige besluitvorming, juridische kwaliteit en transparante verantwoording richting deelnemers en samenleving.

Het applicatielandschap wordt waar nodig gemoderniseerd en beheerprocessen worden verder geprofessionaliseerd. Informatiebeveiliging en privacy blijven structureel geborgd conform de BIO en AVG. Digitale ontwikkelingen, waaronder AI-toepassingen, worden beheerst en verantwoord ingezet, met aandacht voor DPIA's waar nodig, transparantie (algoritmeregister) en het principe van 'mens-in-de-loop'.

Data Intelligence vormt een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling. De ODU werkt toe naar een samenhangend data-ecosysteem waarin financiële, operationele en inhoudelijke gegevens geïntegreerd beschikbaar zijn voor sturing op output en maatschappelijke effecten (outcome). Business Intelligence en Location Intelligence (kaartgericht werken) worden gericht ingezet voor risicogericht toezicht, informatiegestuurde vergunningverlening en transparante rapportages. Binnen de organisatie is hiervoor structureel capaciteit beschikbaar (minimaal 3 fte), ondergebracht in nauwe samenhang tussen Analyse & Ontwikkeling en Informatievoorziening.

De ambitie is een datagedreven organisatie die keuzes onderbouwt met actuele en betrouwbare informatie. Daarbij geldt dat ontwikkeling en innovatie geen doel op zich zijn, maar bijdragen aan betere taakuitvoering, hogere efficiëntie en versterking van onze positie als kennispartner in de provincie Utrecht. Innovaties worden stapsgewijs en gecontroleerd ingevoerd, met ruimte voor pilots en leren door te doen.

Door deze aanpak ontwikkelt de ODU zich gecontroleerd verder van samenvoeging naar een stabiel, modern en toekomstbestendig informatie- en ICT-fundament.

Inkoop & contractmanagement

In 2026 is binnen de ODU het inkoop- en contractmanagement ingericht en uitgevoerd conform geldende kaders voor rechtmatigheid en doelmatigheid. Daarbij is ingezet op het borgen van processen, rolvastheid en organisatiebrede bewustwording, zodat inkopen transparant en beheerst plaatsvinden.

In 2027 verschuift het accent naar verdere bestendiging en naar het tijdig voorbereiden en uitvoeren van (Europese) aanbestedingen, omdat een aantal grotere contracten afloopt. Dit vraagt om strakke planning, heldere besluitvorming en goede afstemming met de primaire teams en bedrijfsvoering, zodat continuïteit in de dienstverlening geborgd blijft.

Daarnaast wordt contractbeheer verder versterkt, onder andere door structurele spend-analyses en het beter benutten van managementinformatie over verplichtingen, looptijden en risico's. Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) krijgt hierbij concreet gewicht in aanbestedingen, met aandacht voor onder meer circulariteit, social return en CO_2-reductie, binnen de kaders van doelmatigheid en uitvoerbaarheid.

Tot slot wordt leveranciersmanagement verder ontwikkeld, gericht op kwaliteit, leveringszekerheid en waar passend innovatie, zodat de ODU grip houdt op prestaties en afspraken en de organisatie betrouwbaar kan blijven leveren.

Managementondersteuning

Managementondersteuning vormt de organisatorische ruggengraat van de ODU. Het secretariaat en de receptie zorgen voor een betrouwbare en zorgvuldige ondersteuning van bestuur, management en primaire teams, waaronder agendabeheer, dossiervorming, administratieve ondersteuning en een professionele ontvangstfunctie.

In 2027 ligt de nadruk op verdere stroomlijning van werkprocessen en ondersteuning. Door gerichte digitalisering van documentmanagement en werkstromen en het hanteren van uniforme werkafspraken wordt de organisatie efficiënter ondersteund. Daarmee wordt het primaire proces ontzorgd en blijft ruimte voor focus op inhoudelijke uitvoering van de maatschappelijke taken.

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2027 is het budget voor het programma Bedrijfsvoering als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	€16.754.500	€16.754.500	-

Tabel 6: Programma Bedrijfsvoering

3.1.6 Efficiëntie en financiële weerbaarheid

De oprichting van de ODU is gestoeld op de ambitie om de kwaliteit van de dienstverlening te versterken en beter in te spelen op de opgaven van vandaag en de toekomst. Daarbij is het gelukt om direct bij de start een solide basis neer te zetten zonder dat dit heeft geleid tot een noemenswaardige stijging van de totale kosten.

In de programmabegroting 2026 is reeds voor circa € 950.000 aan ombuigingen gerealiseerd. Deze komen ten goede aan de kwaliteit van onze dienstverlening en hierdoor voldoet de ODU aan de robuustheidscriteria van het Rijk. In de Programmabegroting 2027 zijn bezuinigingen gerealiseerd voor circa € 750.000 en heeft betrekking op personeel (€218K, voortkomend uit ramingssystematiek en verschil tussen plaatsingsplan en daadwerkelijke bezetting per 1 januari 2026); lagere ICT-kosten (€160K); efficiency in processen rondom werving en salarisverwerking (€150K); huisvesting en overige kosten (€97K); en rentebaten (€125K). De gemiddelde stijging van de deelnemersbijdragen bedraagt 2,9%, terwijl de gewogen prijsontwikkeling op basis van de septembercirculaire voor de ODU uitkomt op circa 4,6%. Daarmee blijft de ODU circa 1,7% onder de autonome kostenontwikkeling. Daarbij houden we naar verwachting voldoende ruimte om de noodzakelijke innovatie in te bouwen en de kwaliteit van de dienstverlening te behouden. Hiermee is de ODU in staat om de op de opgaven in de huidige fase en in de verdere doorontwikkeling naar de omgevingsdienst van de toekomst.

De doorontwikkeling van de ODU kenmerkt zich daarmee door een zorgvuldig evenwicht tussen efficiëntie, kwaliteit en duurzame groei. In 2026 lag de focus op harmonisatie en basisinrichting; in 2027 bouwen wij hier doelgericht op voort. Innovaties en investeringen in digitalisering en datagedreven werken worden uitsluitend doorgevoerd wanneer zij aantoonbaar bijdragen aan kwaliteit, betrouwbaarheid en uitvoerbaarheid.

Een aantal deelnemers heeft het algemeen bestuur, evenals andere gemeenschappelijke regelingen, gewezen op de noodzaak tot terughoudendheid in indexering en kostenontwikkeling. Wij hebben begrip voor de financiële druk en onzekerheid waarmee deelnemers de komende jaren worden geconfronteerd. Tegelijkertijd wordt de kostenontwikkeling van de ODU in belangrijke mate beïnvloed door loonontwikkelingen uit cao-afspraken, die een eigen prijsverloop kennen en niet één-op-één aansluiten bij generieke indexcijfers.

Het signaal van de deelnemers nemen wij serieus. De gematigde stijging van de deelnemersbijdragen in zowel 2026 als 2027 onderstreept dat wij nadrukkelijk inzetten op kostenbeheersing, prioritering en het kritisch bezien van uitgaven. Wij zeilen daarbij scherp aan de wind.

Juist in die context is het van belang dat de ODU als nieuwe gemeenschappelijke regeling beschikt over een solide financiële basis. In de eerste jaren na een samenvoeging kunnen zich incidentele tegenvallers voordoen, bijvoorbeeld door harmonisatie-effecten, ICT-risico's of externe ontwikkelingen. Een toereikend startkapitaal voorkomt dat dergelijke risico's direct leiden tot tussentijdse bijstellingen of aanvullende bijdragen van deelnemers.

Een algemene reserve die aansluit bij het risicoprofiel van de organisatie is daarbij passend, met een richtomvang tot maximaal 7% van de jaarlijkse opbrengsten. Dit niveau sluit aan bij wenselijke normen voor weerstandsvermogen en bij de omvang en complexiteit van de dienst. Het inbrengen van het beschikbare vermogen uit de voormalige diensten in de algemene reserve van de ODU draagt bij aan financiële stabiliteit, bestuurlijke rust en voorspelbaarheid in de eerste jaren van de nieuwe organisatie. Een lager niveau zou onvoldoende recht doen aan het risicoprofiel van een organisatie die zich in de eerste jaren na samenvoeging nog verder moet bestendigen.

Een adequaat weerstandsvermogen is daarmee geen doel op zich, maar een noodzakelijke randvoorwaarde om verantwoord en kostenbewust te kunnen opereren in een periode waarin wij tegelijkertijd investeren in kwaliteit, efficiency en verdere professionalisering.

Door deze combinatie van gerichte besparingen, kostenbewustzijn en een solide financiële basis werkt de ODU stap voor stap aan een volwassen, veerkrachtige en toekomstbestendige organisatie. Zo blijven wij in staat om met beperkte middelen een hoge kwaliteit van dienstverlening te realiseren en blijvende meerwaarde te leveren voor de provincie Utrecht en alle deelnemende overheden.

4 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), tenzij een onderdeel niet van toepassing is.

Bij de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) zijn de volgende onderdelen niet van toepassing:

- lokale heffingen;
- onderhoud van kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

De navolgende paragrafen zijn wel van toepassing bij de ODU en zullen hieronder behandeld worden:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 4.1);
- financiering (zie paragraaf 4.2);
- bedrijfsvoering (zie paragraaf 4.3);
- openbaarheid (zie paragraaf 4.4).

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die de ODU loopt. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor kwantificeerbare risico's worden voorzieningen gevormd voor zover dat past binnen de jaarverslaggevinsgregels. In artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is bepaald dat de algemene reserve maximaal 7 procent van de baten bedraagt. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2027 bedraagt de algemene reserve €3,2mio, gelijk aan de norm van 7%. Jaarlijkse exploitatieoverschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve en verhogen het weerstandsvermogen. Een exploitatietekort wordt opgevangen binnen het weerstandsvermogen, tenzij het weerstandsvermogen hiervoor onvoldoende is. In dat geval dragen de deelnemers hun deel naar rato van de uren uit de DVO bij.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal van de middelen waarover de ODU beschikt om onvoorziene kosten te dekken. Voor de ODU is de algemene reserve aan te merken als beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het beginvermogen van de ODU zal na de afwikkeling van de jaarrekeningen van de oude diensten gestort worden. Er wordt van uitgegaan dat het gestorte beginvermogen voldoende is om het restrisico af te dekken. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2027 bedraagt de algemene reserve €3.200.000.

Daarnaast bestaat de weerstandscapaciteit uit de post Onvoorzien. In de begroting is rekening gehouden met een structurele post Onvoorzien ter hoogte van €352.000.

De totale weerstandscapaciteit bedraagt naar verwachting €3.552.000 (= €3.200.000 + €352.000).

Risicobeheersing

Risicobeheersing is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's kunnen gedragen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

Algemene risico's

Het risicoprofiel van de ODU bestaat uit bedrijfsspecifieke risico's en meer algemene risico's. Bij deze laatste kan onder meer gedacht worden aan macro-economische ontwikkelingen zoals een oorlog of een pandemie. Ook zijn er natuurlijk onzekerheden over (toekomstig) rijksbeleid en ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Al deze ontwikkelingen kunnen risico's en onzekerheden met zich meebrengen, deze zijn echter nagenoeg niet beïnvloedbaar noch kwantificeerbaar. Deze risico's worden in principe niet opgenomen in de risicoanalyse zolang ze niet leiden tot meer specifieke en kwantificeerbare risico's voor de ODU.

Specifieke risico's

De specifieke risico's zijn de risico's die op de ODU van toepassing zijn. Deze risico's worden jaarlijks middels sessies met MT en medewerkers in kaart gebracht en hierbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan.

4.1.1 Risicoanalyse

Risicomanagement		2027			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S*	Risico x € 1.000	Risico-klasse %	Restrisico x € 1.000
Verandering van wet- en regelgeving.	Tijdig inzetten van personeel met juiste kennis en vaardigheden om mogelijke veranderingen door te voeren.	S	€750	10%	€75
Achterblijvende vraag waardoor de realisatie achterblijft op de gecontracteerde UVP uren. 1% minder productie is circa € 295.000	Inzetten op relatiemanagement: tijdige communicatie en afspraken met de klant maken.	S	€1.475	25%	€369
Ravijnjaar deelnemers, waardoor de ODU moet bezuinigingen	Tijdig afstemmen op wensen en verwachtingen van deelnemers, zodat waar mogelijk hierop tijdig ingespeeld kan worden	S	€1.475	25%	€369
Onvoldoende declarabiliteit van medewerkers in de uitvoering.	Inzetten op coördinatie: sturen op inzet en bewaken improductiviteit.	S	€885	25%	€221
Kengetallen van PDC producten te laag vastgesteld.	Monitoren van de PDC producten met een kengetal en ondernemen van gepaste acties bij structurele afwijkingen.	S	€295	10%	€30
Door de samenvoeging van twee verschillende PDC-systematieken sluiten PDC-producten en zaakgericht tijdschrijven niet altijd eenduidig op elkaar aan. Dit kan impact hebben op de productiviteit.	Focus op aangescherpte registratieregel. Aanpassingen in de PDC catalogus.	I	€590	25%	€148
Onderbezetting op formatieplan, waardoor voor afgesproken werkzaamheden in het uitvoeringsplan moet worden ingehuurd i.p.v. met eigen personeel	Arbeidsmarktstrategie in combinatie werving-& selectiebeleid	S	€885	25%	€221
Hoger ziekteverzuim dan de norm ten gevolge van langdurig ziekteverzuim.	Verzuimbeleid. Hoge inzet op verzuimbegeleiding in samenspraak met ARBO dienst.	S	€583	25%	€146
Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA).	Strategisch personeelsbeleid in combinatie met sociaal plan/ sociaal statuut en van-werk-naar-werk trajecten.	I	€500	25%	€125
Claims door asbestslachtoffers.	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	€319	10%	€32
Vacatures zijn moeilijk in te vullen, met name voor specificatie functies.	Er zijn twee recruiters die actief bezig zijn met arbeidsmarktcommunicatie. Er is een cultuurprogramma om mensen talentgericht in te zetten.	S	€270	75%	€203
Omgevingsdienst van de toekomst stelt ook andere eisen aan medewerkers	Personeelsbeleid houdt rekening met andere capaciteiten en talenten van medewerkers.	S	€408	50%	€204
Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is.	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	€918	10%	€92
Totaal berekend restrisico					**€2.235**

* I = Incidenteel / S = Structureel

Tabel 7: Berekening restrisico

4.1.2 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 31-12-2026 *	€3.200.000
Post Onvoorzien	€352.300
Weerstandscapaciteit	€3.552.300
Restrisico	€2.235.000
Ratio weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit / restrisico)	1,59
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	**Ruim voldoende (B)**

Tabel 8: Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

In het eerste halfjaar 2026 wordt naar verwachting het startkapitaal van de dienst bepaald. Hierbij is nu uitgegaan van een maximale algemene reserve van 7%.

De ratio weerstandsvermogen geeft weer in welke mate de ODU in staat zal zijn om onvoorziene risico's te dekken. Op basis van de geprognosticeerde situatie op 31-12-2027 komt de ratio uit op 1,59. Afgezet tegen de opgestelde normen door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement scoort de ODU hiermee ruim voldoende.

4.1.3 Financiële kengetallen

Kengetallen	Begroting 2027
Netto schuldquote	-3,59%
Solvabiliteitsratio	6,28%
Structurele exploitatieruimte	-

Tabel 9: Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De ODU heeft geen leningen en verwacht deze ook niet voor eind 2026 aan te hoeven trekken.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODU.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief of nihil percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Overige financiële kengetallen

De navolgende financiële kengetallen zijn niet van toepassing voor de ODU:

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Dit kengetal wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat de ODU geen verstrekte leningen heeft.
- Grondexploitatie: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen grond exploiteert.
- Belastingcapaciteit: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen belastingen int.

4.2 Financiering

Deze paragraaf gaat over de financiering van de ODU op de korte en de lange termijn. Daarin worden betrokken het schatkistbankieren, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel is om onder gunstige voorwaarden en met beperkte risico's over voldoende financiële middelen te beschikken.

Financiering korte termijn

In de bijdrageverordening is het volgende vastgelegd:

a. De deelnemers betalen telkens uiterlijk op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober een voorschot in de kosten van het lopende begrotingsjaar ten bedrage van telkens 25% van de deelnemersbijdrage.
b. Indien het voor de benodigde liquiditeitspositie gedurende afzonderlijke kwartalen noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een afwijkend voorschotbedrag wordt gefactureerd.

Voor de start van de ODU wordt voorgesteld dat deelnemers de eerste twee voorschotten betalen uiterlijk 1 januari. Hierdoor is verzekerd dat de ODU voor de start voldoende financiële middelen heeft.

Doen zich hierbij tijdelijk overschotten voor dan heeft de ODU te maken met schatkistbankieren. De overschotten mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist (het Rijk) worden belegd (of uitgeleend aan andere decentrale overheden). De ODU mag de eerste €1mio buiten de schatkist houden. De ODU gaat een financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) afsluiten met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) waarbij een intra-daglimiet van €1mio wordt afgesproken. Doordat automatische afroming van bedragen boven de €250.000 naar deposito's bij de schatkist (het Rijk) plaatsvindt is het saldo liquide middelen op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2027 €251.000.

Financiering lange termijn

Wanneer de ODU investeringen doet en deze activeert op de financiële positie kan het nodig zijn om deze te financieren met geldleningen met een looptijd langer dan één jaar. Hierbij moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm van het Rijk, die voorziet in spreiding van de looptijden van geldleningen, waardoor renterisico's beperkt worden. Langlopende geldleningen in de komende jaren zijn afhankelijk van omvang en tempo van de investeringen (in bijvoorbeeld ICT) en de ontwikkeling van de reservepositie van de ODU. Op dit moment is de verwachting dat in ieder geval tot en met 2029 geen leningen zullen hoeven worden afgesloten.

4.3 Bedrijfsvoering

Voor de paragraaf Bedrijfsvoering wordt verwezen naar paragraaf 3.1.5 Programma Bedrijfsvoering.

4.4 Openbaarheid

De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) staat voor een transparante, controleerbare en toegankelijke overheid. Openbaarheid is een kernwaarde binnen een professionele en maatschappelijk verantwoorde uitvoeringsorganisatie. In 2027 geeft de ODU gericht invulling aan de wettelijke verplichtingen uit de Wet open overheid (Woo) en de bredere principes van open informatie, transparante besluitvorming en betrouwbare publieke dienstverlening.

Openbaarheid draagt bij aan vertrouwen, voorspelbaarheid en uitlegbaarheid van het handelen van de ODU. Daarom werkt de organisatie in 2027 aan verdere professionalisering van informatiebeheer, het verbeteren van de vindbaarheid en beschikbaarheid van documenten en het toegankelijker maken van informatie voor inwoners, bedrijven, deelnemers en ketenpartners.

Voortgang 2025–2026 (rechtsvoorgangers RUD Utrecht en ODRU)

In 2025 hebben beide rechtsvoorgangers van de ODU verdere stappen gezet in de uitvoering van de eerste tranche van de Woo. Beide organisaties hebben hun Woo-index ingericht en geactualiseerd, waarin informatie over organisatie, bereikbaarheid, taken en werkwijzen is opgenomen. Daarnaast zijn de agenda's, vergaderstukken en notulen van de Algemeen Besturen volledig en actueel online beschikbaar gesteld.

De RUD Utrecht heeft in 2025 bovendien een verkenning uitgevoerd naar het mogelijk vooruitlopen op toekomstige Woo-tranches. Ook is het proces voor de afhandeling van Woo-verzoeken geoptimaliseerd, onder

andere door gebruik van een nieuwe anonimiseringstool en een (samen)werkportaal voor efficiëntere informatieverzameling. Het aantal Woo-verzoeken steeg van 10 in 2024 naar 15 in 2025, waarbij de omvang en complexiteit van de verzoeken toenamen. De verzoeken hadden veelal betrekking op milieutaken die de RUD uitvoerde namens gemeenten en de provincie.

De ODRU heeft in 2025 het Woo-proces herijkt door de stappen, verantwoordelijkheden en termijnbewaking eenduidig vast te leggen. Ook hier is in 2025 ingezet op procesoptimalisatie en een verdere verbetering van dossiervorming en anonimisering.

Met de start van de ODU in 2026 zijn deze werkwijzen geïntegreerd en geharmoniseerd. Documentstructuren, metadatering en publicatieprocessen zijn samengevoegd tot één uniforme aanpak. Daarmee beschikt de ODU in 2027 over een stabiele basis voor zowel actieve als passieve openbaarmaking.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING

5 Overzicht van baten en lasten en toelichting

5.1 Staat van baten en lasten

In deze paragraaf is de geprognosticeerde staat van baten en lasten per programma over 2027 opgenomen. Voor toelichtingen wordt verwezen naar de vervolgparagrafen. Voor het meerjarenperspectief van de staat van baten en lasten voor 2028 – 2030 wordt verwezen naar Bijlage 4 Meerjarenraming.

Programmabegroting	Begroting 2027
Baten	
Vergunningverlening	€7.080.500
Toezicht en handhaving	€16.862.900
Advies en expertise	€6.544.700
Baten Programma Uitvoering	**€30.488.100**
Bedrijfsvoering	€16.754.500
Baten Programma Bedrijfsvoering	**€16.754.500**
Totaal baten	**€47.242.600**
Lasten	
Vergunningverlening	€7.080.500
Toezicht en handhaving	€16.862.900
Advies en expertise	€6.544.700
Lasten Programma Uitvoering	**€30.488.100**
Bedrijfsvoering	€16.402.200
Lasten Programma Bedrijfsvoering	**€16.402.200**
Onvoorzien	€352.300
Totaal lasten	**€47.242.600**
Saldo baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 10: Staat van baten lasten per programma

Voor een specificatie van de baten en lasten per kostensoort wordt verwezen naar Bijlage 5 Specificatie baten en lasten per kostensoort.

5.2 Toelichting op de baten

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers	Begroting 2027
Vaste bijdrage	€16.734.100
Variabele bijdrage	€29.502.000
Totaal bijdrage deelnemers	**€46.236.100**

Tabel 11: Bijdrage deelnemers

De vaste bijdrage dient ter dekking van de vaste lasten van de organisatie met name bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering kosten worden toegelicht in paragraaf 0.

Bij de berekening van de variabele bijdrage is uitgegaan van de met deelnemers overeengekomen uitvoeringsplannen voor 2026 rekening houdend met de afspraken over de uren van de regionale en gezamenlijke opdrachten. Deze tellen op tot een structurele afname van producten en diensten van in totaal 352.045 uur. Deze uren worden gecorrigeerd voor regionale en gezamenlijke opdrachten naar totaal 352.262 uur. Het bijbehorende uurtarief is €83,75.

Voor een nadere uitwerking van de gecorrigeerde uren voor regionale en gezamenlijke opdrachten, de bijdrage per deelnemer en de prijseffecten ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar 2026 wordt verwezen naar Bijlage 3 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer.

Subsidies en projectopbrengsten

Subsidies en projectopbrengsten	Begroting 2027
SPUK Energie	€735.200
Projectopbrengsten	€146.300
Totaal subsidies en projectopbrengsten	**€881.500**

Tabel 12: Subsidies en projectopbrengsten

De navolgende subsidies en projectopbrengsten zijn opgenomen in de begroting 2027:

- **SPUK Energie**: Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van 5 jaar betreft. De middelen worden voornamelijk gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. 2026 zal het laatste jaar zijn dat deze subsidie in deze vorm beschikbaar is. Het is de verwachting dat de regeling wordt gecontinueerd (mogelijk in een andere vorm).
- **Projectopbrengsten:** Dit betreffen structurele projectopbrengsten op het gebied van Volksgezondheid en Milieu en opbrengsten vanuit de diverse NDC-locaties.

Overige baten

Overige baten	Begroting 2027
Rentebaten	€125.000

Tabel 13: Overige baten

5.3 Toelichting op de lasten

De lasten van de programma's die vallen onder de Uitvoeringsprogramma's bestaan exclusief uit de loonkosten van medewerkers werkzaam binnen deze programma's. Alle andere directe dan wel indirecte kosten van de programma's worden verantwoord in het programma bedrijfsvoering.

De lasten van programma Bedrijfsvoering worden onderstaand nader gespecificeerd:

Lasten programma Bedrijfsvoering	Begroting 2027
Lasten	
Personeel	€7.484.300
Inhuur derden	€384.400
Indirecte personele lasten	€2.126.600
ICT kosten	€2.780.800
Huisvestingskosten	€1.427.300
Overige kosten	€2.198.800
Totaal lasten	**€16.402.200**

Tabel 14: Specificatie lasten programma Bedrijfsvoering

Personeel

De post Personeel omvat 59 FTE medewerkers bedrijfsvoering. Dit is 18% van de begrote totale FTE's (321 FTE). Voor de huidige medewerkers is uitgegaan van de huidige CAO, voor toekomstige medewerkers/ vacatureruimte is uitgegaan van de CAO SGO. Daarnaast is in de personele lasten €400.000 (plus indexatie) opgenomen voor de uitvoering van de regionale- en gezamenlijke opdrachten.

Inhuur derden

De post Inhuur derden betreft met name de tijdelijke inzet van extra medewerkers. Deze inzet is noodzakelijk vanwege personele mismatch door de fusie en tijdelijk aanvullend werk dat voortkomt uit de integratie van beide organisaties.

Indirecte personele lasten

De post Indirecte personele lasten betreft overige personele lasten zoals opleidingskosten, werkkostenregeling, woon- werkverkeer en dienstreizen.

ICT-kosten

De post ICT-kosten omvat alle ICT-gerelateerde kosten van de ODU. Dit betreft onder andere de digitale werkplekken van alle medewerkers, het zaaksysteem, ERP-systeem en BI-systemen. We zien al langere tijd een duidelijke trend dat IT-applicaties steeds minder via aanschaf en afschrijving worden gefinancierd en steeds vaker via licentieovereenkomsten voor SaaS-oplossingen.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten betreft huurkosten van het provinciehuis. Hierin zijn ook de bijkomende servicekosten opgenomen.

Overige kosten

De overige kosten betreft met name het innovatiebudget voor €480.000, de afschrijvingslasten, de leasekosten en de overige kantoorkosten voor de gehele organisatie.

Onvoorzien

De post 'Onvoorzien' valt niet onder een van de programma's. De post 'Onvoorzien' betreft een raming van eventuele onvoorziene lasten. Of en waarvoor de post onvoorzien wordt ingezet volgt bij een begrotingswijziging.

Onvoorzien	Begroting 2027
Onvoorzien	€352.300

Tabel 15: Onvoorzien

Bedrijfsvoering, vaste bijdrage en overhead

De afdeling Bedrijfsvoering van de ODU wordt volledig gefinancierd vanuit de vaste bijdrage van de deelnemers. Het uitgangspunt daarbij is dat alle ondersteuning van de uitvoering – ongeacht het specifieke programma – centraal wordt verantwoord binnen deze afdeling. Dit zorgt voor transparantie, beheersbaarheid en een efficiënte inrichting van de organisatie.

Onder Bedrijfsvoering vallen onder meer de onderdelen financiën, ICT en informatievoorziening, HRM, communicatie, juridische ondersteuning, secretariaat en facilitaire zaken. Daarnaast worden hier ook de werkzaamheden rondom accountmanagement, kwaliteit, planning & control en strategische advisering ondergebracht.

Bij de inrichting van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de bredere definitie van interne ondersteuning en de beperktere definitie van overhead volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). BBV-overhead betreft uitsluitend de kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals leidinggevenden, P&O (excl. opleiding), financiën, interne controle, huisvesting, ICT (basisvoorzieningen) en bestuurszaken. In de praktijk betekent dit dat de totale kosten van Bedrijfsvoering hoger zijn dan de kosten die volgens het BBV onder "overhead" vallen.

Voor de begroting 2027 worden de volgende voorbeelden gerekend tot de vaste bijdrage en ondergebracht bij Bedrijfsvoering:

- Kosten voor het VTH-zaaksysteem en andere ondersteunende ICT (zoals tijdregistratie, AFAS en BI-tools);
- Inzet van financiële administratie, P&C-adviseurs en managementondersteuning;
- Activiteiten op het gebied van personeelsontwikkeling, werving & selectie en strategisch HRM-beleid;
- Communicatie, zowel intern als extern, waaronder positionering van de ODU als nieuwe organisatie;
- Huisvestingskosten, inclusief inrichting gezamenlijke werkomgeving.

Door deze ondersteunende functies centraal te organiseren en collectief te bekostigen, wordt uniformiteit bevorderd en kunnen schaalvoordelen worden benut.

6 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Op dit moment zijn de definitieve standen per 1 januari 2026 van de afzonderlijke balansposten nog niet bekend omdat de jaarrekeningen 2025 nog worden vastgesteld. In de begroting 2027 wordt om deze reden uitgegaan van een inschatting van de beginstanden per begin boekjaar 2027. Voor de meerjarenraming van de financiële positie voor 2028-2030 wordt verwezen naar Bijlage 4 Meerjarenraming.

6.1 Balans

Balans	Begroting 31-12-2027
Vaste activa	
Materiele vaste activa	€900.000
Vlottende activa	
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€4.545.300
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€6.803.000
Liquide middelen	€251.000
Overlopende activa	€394.000
Totaal Activa	**€12.893.300**
Vaste Passiva	
Eigen vermogen	
-Algemene reserve	€3.200.000
-Gerealiseerd resultaat	-
Voorzieningen	€1.647.000
Vlottende passiva	
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€988.000
Overlopende passiva	€7.058.300
Totaal Passiva	**€12.893.300**

Tabel 16: Balans

6.2 Waarderingsgrondslagen

Artikel 59 tot en met 65 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) zijn van toepassing op het waarderings-, activerings- en afschrijvingsbeleid van de ODU. In de financiële verordening van de ODU zal per soort actief vastgelegd hoe dit beleid wordt toegepast. In deze begroting is hiervoor een eerste aanzet opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan of gelijk aan €10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd (meet)apparatuur.

15 jaar	: technische installaties en apparatuur in gebouwen
10 jaar	: kantoormeubilair, veiligheidsvoorzieningen en verbouwingen
5 jaar	: transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's
3 jaar	: (automatiserings-)apparatuur en telefooninstallaties

Tabel 17: Afschrijvingstermijnen

Voor transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's wordt wel rekening gehouden met een restwaarde. Voor alle andere materiële vaste activa met economisch nut wordt geen rekening gehouden met een restwaarde.

6.3 Toelichting op de balans

In de balans zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan.

De hoge positie Uitzetting in 's Rijksschatkist is gelinkt aan de positie van de overlopende passiva. De overlopende passiva betreft de vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage voor het eerste kwartaal van het opvolgende jaar.

Uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen (zie paragraaf 4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing) ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna wordt het gerealiseerde resultaat jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

De voorzieningen betreffen met name personeel gerelateerde zaken zoals verschillende opgebouwd verlofrechten van medewerkers.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Structurele en incidentele baten en lasten

Financiële samenvatting

De begroting 2027 heeft zoals is voorgeschreven een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	Begroting 2027
Totale structurele baten	€47.242.600
Totale structurele lasten	€47.242.600
Structureel saldo van baten en lasten	-
Totale incidentele baten	-
Totale incidentele lasten	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 188: Financiële samenvatting

De begroting 2027 van de ODU bevat uitsluitend structurele baten en lasten

Incidentele baten en lasten ontstaan gedurende het jaar, bijvoorbeeld wanneer aanvullende opdrachten of tijdelijke projecten worden overeengekomen tussen de ODU en de deelnemers. Ook voor 2027 wordt verwacht dat dergelijke incidentele posten zich zullen voordoen. De aard en omvang hiervan zijn echter op dit moment onvoldoende betrouwbaar in te schatten, waardoor ze niet in de begroting zijn opgenomen. De ODU voert aanvullende werkzaamheden uitsluitend uit wanneer er voldoende eigen of ingehuurde medewerkers beschikbaar zijn en er voldoende baten tegenover staan.

Bijlage 2 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten (per taakveld)	Begroting 2027
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€26.008.500
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€3.540.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€939.300
Taakveld 0.4 Overhead	€16.754.500
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Baten	**€47.242.500**

Overzicht van Lasten (per taakveld)	Begroting 2027
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€26.008.500
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€3.540.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€939.300
Taakveld 0.4 Overhead	€16.239.700
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	€352.300
Taakveld 0.1 Bestuur	€162.500
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Lasten	**€47.242.500**

Saldo baten en lasten	**-**

Overzicht van mutaties reserves	Begroting 2027
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	**-**

Tabel 19: Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bijlage 3 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

Deelnemer	DVO 2026	Regionale taken	DVO exclusief	Waarvan 4%	Gemaximeerd tot 350 uur	DVO gecorrigeerd
Gemeente Amersfoort	17.858 uur	142 uur	17.716 uur	709 uur	350 uur	18.066 uur
Gemeente Baarn	4.994 uur	143 uur	4.851 uur	194 uur	194 uur	5.045 uur
Gemeente Bunnik	6.244 uur	240 uur	6.004 uur	240 uur	240 uur	6.244 uur
Gemeente Bunschoten	4.957 uur	143 uur	4.814 uur	193 uur	193 uur	5.007 uur
Gemeente De Bilt	10.591 uur	350 uur	10.241 uur	410 uur	350 uur	10.591 uur
Gemeente De Ronde Venen	24.552 uur	350 uur	24.202 uur	968 uur	350 uur	24.552 uur
Gemeente Eemnes	2.371 uur	65 uur	2.306 uur	92 uur	92 uur	2.398 uur
Gemeente Houten	7.392 uur	188 uur	7.204 uur	288 uur	288 uur	7.492 uur
Gemeente IJsselstein	18.687 uur	304 uur	18.383 uur	735 uur	350 uur	18.733 uur
Gemeente Leusden	4.219 uur	124 uur	4.095 uur	164 uur	164 uur	4.259 uur
Gemeente Lopik	13.255 uur	148 uur	13.107 uur	524 uur	350 uur	13.457 uur
Gemeente Montfoort	5.837 uur	224 uur	5.613 uur	225 uur	225 uur	5.838 uur
Gemeente Nieuwegein	5.410 uur	138 uur	5.272 uur	211 uur	211 uur	5.483 uur
Gemeente Oudewater	5.196 uur	200 uur	4.996 uur	200 uur	200 uur	5.196 uur
Gemeente Renswoude	3.671 uur	138 uur	3.533 uur	141 uur	141 uur	3.674 uur
Gemeente Rhenen	5.857 uur	224 uur	5.633 uur	225 uur	225 uur	5.858 uur
Gemeente Soest	7.658 uur	219 uur	7.439 uur	298 uur	298 uur	7.737 uur
Gemeente Stichtse Vecht	17.488 uur	350 uur	17.138 uur	686 uur	350 uur	17.488 uur
Gemeente Utrecht	31.144 uur	1 uur	31.143 uur	1.246 uur	350 uur	31.493 uur
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	13.000 uur	350 uur	12.650 uur	506 uur	350 uur	13.000 uur
Gemeente Veenendaal	9.152 uur	350 uur	8.802 uur	352 uur	350 uur	9.152 uur
Gemeente Vijfheerenlanden	15.661 uur	350 uur	15.311 uur	612 uur	350 uur	15.661 uur
Gemeente Wijk bij Duurstede	5.518 uur	209 uur	5.309 uur	212 uur	212 uur	5.521 uur
Gemeente Woerden	14.900 uur	350 uur	14.550 uur	582 uur	350 uur	14.900 uur
Gemeente Woudenberg	3.530 uur	103 uur	3.427 uur	137 uur	137 uur	3.564 uur
Gemeente Zeist	18.006 uur	350 uur	17.656 uur	706 uur	350 uur	18.006 uur
Provincie Utrecht	74.897 uur	1.400 uur	73.497 uur	2.940 uur	350 uur	73.847 uur
Totaal	**352.045 uur**	**7.153 uur**	**344.892 uur**	**13.796 uur**	**7.370 uur**	**352.262 uur**

Tabel 20: Overzicht uren per deelnemer, rekening houdend met de afspraken over de uren van de regionale en gezamenlijke opdrachten uren

Deelnemer	Aantal uur	Aandeel	Variabele ma	Vaste bijdrage	Totale bijdrage
Gemeente Amersfoort	18.066 uur	5,1%	€1.513.028	€858.221	€2.371.249
Gemeente Baarn	5.045 uur	1,4%	€422.519	€239.662	€662.181
Gemeente Bunnik	6.244 uur	1,8%	€522.935	€296.620	€819.555
Gemeente Bunschoten	5.007 uur	1,4%	€419.336	€237.856	€657.192
Gemeente De Bilt	10.591 uur	3,0%	€886.996	€503.123	€1.390.119
Gemeente De Ronde Venen	24.552 uur	7,0%	€2.056.230	€1.166.337	€3.222.567
Gemeente Eemnes	2.398 uur	0,7%	€200.833	€113.916	€314.749
Gemeente Houten	7.492 uur	2,1%	€627.455	€355.906	€983.361
Gemeente IJsselstein	18.733 uur	5,3%	€1.568.889	€889.907	€2.458.796
Gemeente Leusden	4.259 uur	1,2%	€356.691	€202.323	€559.014
Gemeente Lopik	13.457 uur	3,8%	€1.127.024	€639.272	€1.766.296
Gemeente Montfoort	5.838 uur	1,7%	€488.933	€277.333	€766.266
Gemeente Nieuwegein	5.483 uur	1,6%	€459.201	€260.469	€719.670
Gemeente Oudewater	5.196 uur	1,5%	€435.165	€246.835	€682.000
Gemeente Renswoude	3.674 uur	1,0%	€307.698	€174.533	€482.231
Gemeente Rhenen	5.858 uur	1,7%	€490.608	€278.283	€768.891
Gemeente Soest	7.737 uur	2,2%	€647.974	€367.545	€1.015.519
Gemeente Stichtse Vecht	17.488 uur	5,0%	€1.464.620	€830.764	€2.295.384
Gemeente Utrecht	31.493 uur	8,9%	€2.637.539	€1.496.068	€4.133.607
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	13.000 uur	3,7%	€1.088.750	€617.562	€1.706.312
Gemeente Veenendaal	9.152 uur	2,6%	€766.480	€434.764	€1.201.244
Gemeente Vijfheerenlanden	15.661 uur	4,4%	€1.311.609	€743.972	€2.055.581
Gemeente Wijk bij Duurstede	5.521 uur	1,6%	€462.384	€262.274	€724.658
Gemeente Woerden	14.900 uur	4,2%	€1.247.875	€707.821	€1.955.696
Gemeente Woudenberg	3.564 uur	1,0%	€298.485	€169.307	€467.792
Gemeente Zeist	18.006 uur	5,1%	€1.508.003	€855.371	€2.363.374
Provincie Utrecht	73.847 uur	21,0%	€6.184.686	€3.508.086	€9.692.772
Totaal	**352.262 uur**	**100,0%**	**€29.501.946**	**€16.734.130**	**€46.236.076**

Tabel 21: Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

De kolom 'aandeel' vermeldt het eigenaarschap per deelnemer op basis van de gecorrigeerde DVO's 2026.

Vergelijking totale bijdrage 2027 met 2026	Bijdrage 2026 (a)	Bijdrage 2027 (b)	Verschil in euro (b-a)	Verschil % (b-a)/a	Verschil % gecorrigeerd voor gecontracteerde uren
Gemeente Amersfoort	€2.275.695	€2.371.249	€95.554	4,2%	2,9%
Gemeente Baarn	€636.400	€662.181	€25.781	4,1%	2,9%
Gemeente Bunnik	€795.690	€819.555	€23.865	3,0%	2,9%
Gemeente Bunschoten	€631.685	€657.192	€25.507	4,0%	2,9%
Gemeente De Bilt	€1.349.640	€1.390.119	€40.479	3,0%	2,9%
Gemeente De Ronde Venen	€3.128.730	€3.222.567	€93.837	3,0%	2,9%
Gemeente Eemnes	€302.143	€314.749	€12.606	4,2%	2,9%
Gemeente Houten	€941.983	€983.361	€41.378	4,4%	2,9%
Gemeente IJsselstein	€2.381.336	€2.458.796	€77.460	3,3%	2,9%
Gemeente Leusden	€537.639	€559.014	€21.375	4,0%	2,9%
Gemeente Lopik	€1.689.121	€1.766.296	€77.175	4,6%	2,9%
Gemeente Montfoort	€743.825	€766.266	€22.441	3,0%	2,9%
Gemeente Nieuwegein	€689.412	€719.670	€30.258	4,4%	2,9%
Gemeente Oudewater	€662.141	€682.000	€19.859	3,0%	2,9%
Gemeente Renswoude	€467.806	€482.231	€14.425	3,1%	2,9%
Gemeente Rhenen	€746.374	€768.891	€22.517	3,0%	2,9%
Gemeente Soest	€975.881	€1.015.519	€39.638	4,1%	2,9%
Gemeente Stichtse Vecht	€2.228.545	€2.295.384	€66.839	3,0%	2,9%
Gemeente Utrecht	€3.968.767	€4.133.607	€164.840	4,2%	2,9%
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	€1.656.626	€1.706.312	€49.686	3,0%	2,9%
Gemeente Veenendaal	€1.166.265	€1.201.244	€34.979	3,0%	2,9%
Gemeente Vijfheerenlanden	€1.995.725	€2.055.581	€59.856	3,0%	2,9%
Gemeente Wijk bij Duurstede	€703.175	€724.658	€21.483	3,1%	2,9%
Gemeente Woerden	€1.898.749	€1.955.696	€56.947	3,0%	2,9%
Gemeente Woudenberg	€449.838	€467.792	€17.954	4,0%	2,9%
Gemeente Zeist	€2.294.555	€2.363.374	€68.819	3,0%	2,9%
Provincie Utrecht	€9.544.334	€9.692.772	€148.438	1,6%	2,9%
Totaal	**€44.862.080**	**€46.236.076**	**€1.373.996**	**3,1%**	**2,9%**

Tabel 22: Vergelijking bijdragen 2027 met 2026

De netto stijging varieert per deelnemers en bestaat uit:

- de stijging in de deelnemersbijdrage bedraagt 2,9% door kostenverhogingen;
- de correctie van de eenmalig extra middelen in 2026 voor de voormalig RUD-deelnemers voor deze regionale en gezamenlijke uren.

Bijlage 4 Meerjarenraming

Programmabegroting	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten			
Vergunningverlening	€7.356.600	€7.382.100	€7.383.100
Toezicht en handhaving	€17.520.600	€17.581.300	€17.583.700
Advies en expertise	€6.800.000	€6.823.500	€6.824.500
Baten Programma Uitvoering	**€31.677.200**	**€31.786.900**	**€31.791.300**
Bedrijfsvoering	€17.407.900	€17.618.300	€17.770.700
Baten Programma Bedrijfsvoering	**€17.407.900**	**€17.618.300**	**€17.770.700**
Totaal baten	**€49.085.100**	**€49.405.200**	**€49.562.000**
Lasten			
Vergunningverlening	€7.356.600	€7.382.100	€7.383.100
Toezicht en handhaving	€17.520.600	€17.581.300	€17.583.700
Advies en expertise	€6.800.000	€6.823.500	€6.824.500
Lasten Programma Uitvoering	**€31.677.200**	**€31.786.900**	**€31.791.300**
Bedrijfsvoering	€17.041.900	€17.251.000	€17.403.300
Lasten Programma Bedrijfsvoering	**€17.041.900**	**€17.251.000**	**€17.403.300**
Onvoorzien	€366.000	€367.300	€367.400
Prijscompensatie	-	-	-
Totaal lasten	**€49.085.100**	**€49.405.200**	**€49.562.000**
Saldo baten en lasten	**-**	**-**	**-**
Toevoeging aan reserves	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-
Resultaat	**-**	**-**	**-**

Tabel 23: Meerjarenraming – Staat van baten en lasten

Toelichting op de meerjarenraming Programmabegroting

Er is een structureel sluitende meerjarenraming voor 2028 tot en met 2030. In deze meerjarenraming is voor de indexering uitgegaan van de september circulaire 2025. Daarnaast zijn de reeds verwachte besparingen door de samenvoeging verwerkt. Vooralsnog betreft dit alleen kostenbesparingen die op termijn mogelijk zijn op ICT-gebied. Het gaat om licentie-, en applicatiekosten omdat deze kosten door schaalvergroting kunnen dalen. Uiteindelijk lopen deze besparingen naar verwachting op tot jaarlijks €250.000 in 2029.

Balans	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029	Raming 31-12-2030
Vaste activa			
Materiele vaste activa	€900.000	€900.000	€900.000
Vlottende activa			
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€4.590.500	€4.636.500	€4.682.800
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€6.724.200	€6.645.600	€6.567.200
Liquide middelen	€251.000	€251.000	€251.000
Overlopende activa	€398.000	€402.000	€406.000
Totaal Activa	**€12.863.700**	**€12.835.100**	**€12.807.000**
Vaste Passiva			
Eigen vermogen			
-Algemene reserve	€3.200.000	€3.200.000	€3.200.000
-Gerealiseerd resultaat	-	-	-
Voorzieningen	€1.547.000	€1.447.000	€1.347.000
Vlottende passiva			
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€988.000	€988.000	€988.000
Overlopende passiva	€7.128.700	€7.200.100	€7.272.000
Totaal Passiva	**€12.863.700**	**€12.835.100**	**€12.807.000**

Tabel 24: Meerjarenraming – Balans

Toelichting op de meerjarenraming financiële positie

De daadwerkelijke omvang van de verschillende financiële posities is nog afhankelijk van uiteenlopende factoren, waaronder de inbreng van het startkapitaal. In deze meerjarenraming voor 2028–2030 zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan. Gehanteerd uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna zijn de geprognotiseerde resultaten jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

Bijlage 5 Specificatie baten en lasten per kostensoort

Staat van baten en lasten	Begroting 2027 (4+5) (c)
Baten	
Bijdrage deelnemers	€46.236.100
Subsidies en projectopbrengsten	€881.500
Overige baten	€125.000
Totaal baten	**€47.242.600**
Lasten	
Personeel	€36.986.300
Inhuur derden	€1.119.600
Indirecte personele lasten	€2.126.600
ICT kosten	€2.780.800
Huisvestingskosten	€1.427.300
Overige kosten	€2.449.700
Onvoorzien	€352.300
Totaal lasten	**€47.242.600**
Saldo baten en lasten	**-**
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	**-**

Tabel 25: Specificatie baten en lasten per categorie

Bijlage 6 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen

Provincies en gemeenten zijn conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen	Balans 31-12-2027	Resultaat begroting 2027	informatie te vinden op pagina
Eigen vermogen	€3.200.000		33
Vreemd vermogen	€1.674.000		33
Resultaat		€0	29
Risicobeheersing			22
Financiële kengetallen			25
Inzicht in overhead en kosten			36
Aandeel			38

Tabel 26: Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijentabel

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Postadres:
Postbus 85242
3508 AE Utrecht

Contact
(030) 702 3200
info@odu.nl
www.odu.nl

Omgevingsdienst Utrecht